17952

PRIMARIA MUNICIPIULUI ODESA

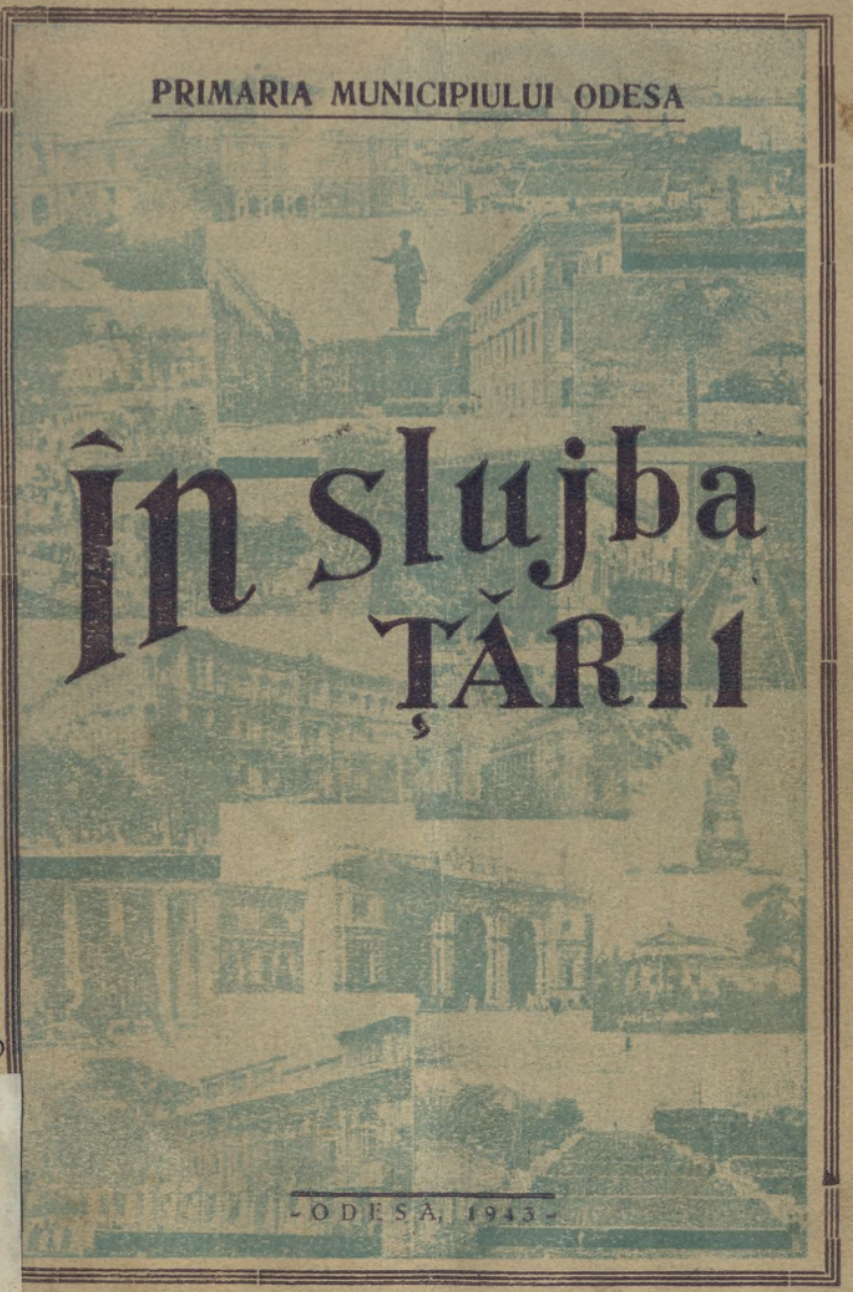

În slujba ȚĂRII

- ODESA, 1943 -

30850

D

PRIMARIA MUNICIPIULUI ODESA

1954

IN SLUJBA ȚARII

AL DOILEA AN DE GOSPODĂRIE ROMÂNEASCĂ LA ODESA

16 Octombrie 1942 — 16 Octombrie 1943

ODESA, 1943

D

A 1943 : 386.

MAROSVÁSÁRHELY THJ. SZ. KIR. VÁROS
KÖNYVTÁRA

ODESA
DUPĂ
DOI ANI DE
ADMINISTRAȚIE
ROMÂNEASCĂ

NÁRODNÍ ÁRHELY THJ. SZ. KIR. VÁROS
KÖNYVTÁRA

MAROSVÁSÁRHELY TH. J. SZ. KIR. VÁROS KÖNYVTÁRA

17952

Cuvânt înainte

16 Octombrie 1943.., Zi de glorificare a unui trecut, hotar de muncă și strădanie românească, cer de demnitate și preamărire.

La sfârșitul celui de al doilea an de activitate în fruntea orașului Odesa, administrația românească crestează încă o dungă de luptă și biruință pe răbojul istoriei. Peste întinsuri de secole, peste generații și epoci, cartea de aur a Neamului va avea încrustată pe filele ei și zilele de glorie în cari spiritul și puterea de realizare a românilor vor figura ca steme de adâncă afirmare civilizatoare și robustă demnitate creștină.

Peste truda sorocului împlinit, gândul aleargă să scruteze cuprinsul și ochiul să prindă imaginea reală a celor înfăptuite. Din aceiaș cenușa a barbariei și durerii, cu aceleași mijloace restrânse, marșul nostru gospodăresc a reușit să poarte tot mai sus icoana Patriei, trâmbițând peste vremuri și oameni încrederea în puterile românismului și începuturile marei afirmări europene.

Lângă gândul curat al muncii, nu a răsunat decât îndemnul Patriei și grija marilor ei misiuni de mâine, prin cari Neamul trebue să ajungă pe culmile definitive ale biruinței. In slujba acestei lupte de afirmare a drepturilor noastre sfinte – azi ca și mâine – nu am pregetat o clipă în îndeplinirea marei misiuni încredințată și din undele câreia va trebui să strălucească, nu prea târziu, soarele României întregite, deapururi mare și puternică,

Inteles și ajutat în toată strădania mea de eminentul conducător, profesorul Gh. Alexianu, Guvernatorul Transnistriei, și apreciat elogios de marele Conducător al

Statului, Mareşalul Antonescu, am reuşit în acest al doilea an de activitate, ca Primar general al Municipiului Odesa, nu numai să continui o operă începută, dar să definitivez credinţa generală în calităţile organizatoare ale poporului român.

Alături de apreciaţii mei colaboratori - primari de sectoare, secretar general, directori, subdirectori, şefi de serviciu şi toţi ceilalţi funcţionari mari şi mici, români şi localnici - mi-am făcut datoria atât cât împrejurările au permis şi epoca sbuciumului prezent ne-au îndrituit. Înfăptuirile noastre în acest al doilea an de activitate se văd în paginile ce urmează, simple, fără fraze pompoase şi pline de gratulaţii. Am lăsat să vorbească cifrele, singurii noştri martori în faţa judecăţii de mâine.

Astăzi când întoarcem a doua filă a marei epopei româneşti din Transnistria şi Odesa şi aplecăm penelul pentru a începe zugrăvirea celei de a treia - gândul meu se opreşte o clipă lângă crucile sfinte ale eroilor noştri, ce-şi dorm somnul de veci pe întinsurile dela Prut la Volga şi se înclină respectuos în faţa marilor virtuţi ale oştirei române, prin care numele nostru a intrat în legenda secolului şi pantheonul nemuririi.

Odesa, 16 Octombrie 1943, zi de plecare către noui teluri şi nădejdi româneşti.

GHERMAN PÂNTEA

Odesa, 10 Octombrie 1943

Conducerea Primăriei Municipiului Odesa :
Primar general, Gherman Pântea ; Primari de sectoare : Elefterie Sinicliu, Vladimir Chiorescu și Constantin Vidrașcu.
Secretar general, Al. Costinescu.

PRIMAR GENERAL

GHERMAN PÂNTEA

PRIMARI DE SECTOARE

Vladimir Chiorescu *Constantin Vidrașcu*
Eleferie Sinicliu *M. Zaevlosin*
Vl. Cundert

Secretar general *Alex. Costinescu*

DIRECTORI:

Direcția administrației generale	Coca Petre
„ financiară	Bandac Leonid
„ contencios și notariat	Dumitrescu Andrei
„ exploatării imobilelor	Todorovschi Const.
„ technică	Ursu Petre
„ electrotechnică	Lâsenco Grigore
„ vilelor, parcurilor și grădinelor	Adamovici Simion
„ culturii	Serbschi Gh.
„ transporturilor	Chinculeac Nichita
„ medico-sanitară	Șolcănescu Gh.
„ sanitară veterinară	Cristea Pavel
„ apeductului și canalizării	Cursin Serghei
„ tramvaelor	Iastrajemschi Dion.
„ inventarului	Andronache Gh.
„ stării civile	Sârbu Ion
„ aprovizionării	Gobjilă Ștefan
„ asistenței și ocrotirilor sociale	Siminițchi-Lungu

PLANUL OR. ODESA

SCARA 1:20000

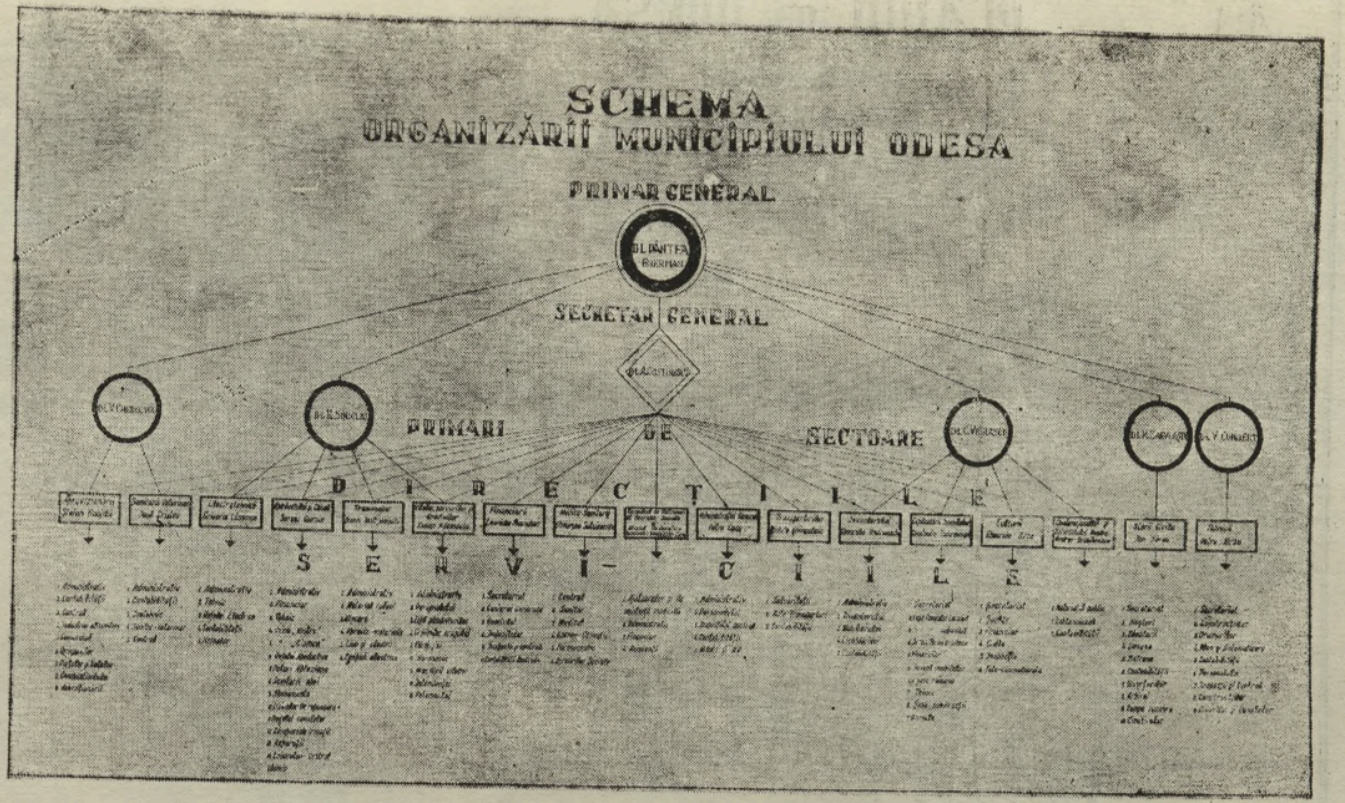
SCHEMA
ORGANIZĂRII MUNICIPIULUI ODESA
PRIMAR GENERAL
SECRETAR GENERAL
PRIMARI DE SECTOARE
DIRECTIILE
SERVICII

Marşul continuă

Dacă la 6 Octombrie 1942, conducerea românească a Municipiului Odesa se putea mândri că în primul an de activitate aci reuşise să demonstreze marile calităţi de organizare ale Neamului nostru — la 16 Octombrie 1943, ea are ocazia să constate că eforturile depuse în cel de-al doilea an de gospodărie a acestui oraş nu au fost zadarnice şi au însemnat încă un pas în marşul de afirmare românească şi europeană.

Continuând cu râvnă, pricepere şi devotament munca începută cu un an în urmă — în condiţiuni atât de grele — harnicii gospodari ai portului dela Marea Neagră, în frunte cu d. Gherman Pântea, au reuşit nu numai să înlăture toate neajunsurile survenite în calea creaţiei şi progresului, dar să zidească temeinic această operă de demnitate şi verificare românească, cu care generaţiile viitoare se vor mândri, iar istoria o va însemna cu litere de foc în paginile glorioasei biruinţe pe care geniul Neamului nostru a obţinut-o între Nistru şi Bug.

Dintr'un oraş ruinat, Odesa a continuat să revină în anii 1942-43 pe linia marilor aşezări civilizatorii, luând aspectul pe care trecutul îl îndreptăţea, iar prezentul îl ordona cu puterea jertfei celor ce-şi dorm somnul de veci pe întinsurile Transnistriei şi prin moartea cărora Patria a croit drum de trăinicie românească peste cei 25 de ani ai tiraniei bolşevice.

Pstrând încă urmele barbariei şi ale distrugerii comuniste, mândra capitală a ţintului dela est de Nistru a cunoscut în anul edilitar 1942-43 începuturile de statornicire a unor realizări ce puteau să fie prezentate tuturor în adevă-

rata lor lumină şi cari nu constituiau decât verificarea unor încercări mari şi anevoioase. Peste griji şi considerente, peste piedici şi lipsuri, peste neînţelegeri şi espectative - mândra conducere românească a Odesei a continuat marşul început la 16 Octombrie 1941, complectând ceeace se cerea imperios şi creind ceeace trebuia să afirme capacitatea şi randamentul.

O nouă organizare

In cel de al doilea an de gospodărie a Odesei, organizarea conducerii Primăriei Municipiului a suferit o schimbare în sensul recunoaşterii marilor merite ale edililor acestui oraş şi a definitivării încrederii pe care Mareşalul Antonescu, conducătorul Statului român, o manifestase atunci când hotărâse numirea d-lor în aceste posturi.

In ziua de 10 Mai 1943, d. prof. Gh. Alexianu, Guvernatorul Transnistriei, a semnat Deciziunea Nr. 2058, al cărui cuprins este următorul:

„Văzând munca şi strădania, ce s'a depus de conducerea Primăriei Municipiului Odesa, care într'un timp atât de scurt a realizat, spre cinstea Ţării, o însemnată operă edilitară.

Dorind a încuraja această activitate rodnică.

In virtutea deplinelor puteri acordate nouă prin Decretul Nr. 1 din 19 August 1941, dat la Tighina.

DECIDEM:

Art. 1. - Domnul Gherman Pântea, Primarul Municipiului Odesa, se înalţă pe ziua de 10 Maiu 1943, la rangul de Primar General al acestui Municipiu.

Art. 2. - Domnii ajutori de primari: Chiorescu Vladimir, Sinicliu Elefterie, Vidraşcu Constantin, Zaevloşin Mihai şi Condert Vladimir, se înalţă la rangul de primari de sectaore, pe aceiaşi dată.

Art. 3. - Prin cuvântul sector, se înţeleg Direcţiunile respective ce au fost conduse până în prezent de ajutorii de primari precum şi altele ce eventual li se vor mai încredinţa de către Primarul General.

Art. 4. - Atribuţiunile Primarilor de Sectoare, se vor fixa prin decizii de către Primarul General, acesta având

conducerea, supravegherea, şi răspunderea întregii administraţii municipale".

Pe baza acestei deciziuni, d. primar general Gherman Pântea a semnat la 25 Mai 1943 următoarea Deciziune Nr. 578:

„Având în vedere deciziunea Nr. 2058 din 1943 a d-lui Guvernator al Transnistriei, cu privire la organizarea Primăriei Municipiului Odesa,

In spiritul art. 2 din menţionata deciziune,

DECIDEM :

Art. 1. - Se înfiinţează, la Primăria Municipiului Odesa, pe data aprobării acestei deciziuni, următoarele cinci sectoare:

I. *Sectorul Economic.*

Acest sector va avea în conducerea sa Direcţia Aprovizionării.

II. *Sectorul Intreprinderilor comunale.*

Acest sector va avea:
1) Direcţia Electrotechnică.
2) „ Apelor şi canalizării.
3) „ Tramvaielor.
4) „ Vilelor, parcurilor şi grădinilor.

III. *Sectorul Culturii şi al Bunurilor Comunale.*

Acest sector va avea:
1) Direcţia Culturii.
2) „ Expl. imobilelor.
3) „ Inventarului.

IV. *Sectorul Stării Civile.*

Acest sector va avea Direcţia Stării Civile.

V. *Sectorul Technic.*

Acest sector va avea Direcţia Technică.

Art. 2. - 1) D. Vladimir Chiorescu, primar de sector, va conduce : Sectorul economic.

2) D. E. Sinicliu, primar de sector, va conduce : Sectorul Intreprinderilor comunale.

3) D. C. Vidrașcu, primar de sector, va conduce: Sectorul Culturii și al Bunurilor comunale.

4) D. Vl. Cundert, primar de sector, va conduce : Sectorul teahnic.

5) D. M. Zaevloșin, primar de sector, ve conduce : Sectorul Oficiului Stării Civile.

Art. 3. - Primarul general al Municipiului se va numi pe viitor în limba rusă „Gheneralnâi primar", în loc de „Gorodscoi Golova", iar primarii de sectoare se vor numi „Primari".

Art. 4. - Primarii de sectoare vor semna corespondența și lucrările ce le vor avea cu Primarul general sau cu alte instituții după formula: „Primarul sectorului economic", „Primarul sectorului techic" etc.

Art. 5. - Instituțiile de Stat (civile și militare), direcțiile, funcționarii Primăriei, precum și cetățenii municipiului, se vor adresa în relațiunile scrise, după formula : „Domnule Primar general", iar cu Primarii de sectoare „Domnule Primar".

Art. 6. - Cetățenii Municipiului Odesa, se vor adresa cu petițiile și cererile lor, prin direcțiile respective, Primăriilor de sectoare, care le va rezolva în cadrul delegațiilor date de noi.

Art. 7. - Deciziunile noastre anterioare cu Nr. 12 și 15 din 1941, privitoare la repartizarea atribuțiunilor între domnii Ajutori de Primar, rămân în vigoare.

Art. 8. - Prezenta deciziune se va înainta Guvernământului Transnistriei, spre cele legale".

La 27 Mai 1943, aceasta Deciziune este complectată cu următoarea Deciziune Nr. 5184, semnată de d. Primar general Gherman Pântea.

„Având în vedere deciziunea Nr. 2058 din 1943 a domnului Guvernator al Transnistriei, cu privire la organizarea administrației Municipiu ui Odesa ;

In baza drepturilor ce ni s'a acordat prin încredințarea funcțiunii de Primar general al acestui Municipiu,

DECIDEM :

Art. 1. - Deciziunea noastră Nr. 578 din 25 Mai 1943, se complectează după cum urmează :

Sosirea d-lui Mareşal Antonescu la Odesa.
D. primar general Gherman Pântea şi primarii de sectoare la aeroport şi Guvernământ.

I. Sub conducerea noastră directă rămân următoarele direcţii :

1. Direcţia Administrativă.
2. „ Financiară.
3. „ Medico-Sanitară.
4. „ Transporturilor şi Salubrităţii.
5. Consiliul de patronaj cu Oficiul de Ocrotiri Sociale.

II. D. Vladimir Chiorescu, primarul sectorului economic, va avea în conducerea sa, pe lângă Direcţia Aprovizionării şi Direcţia veterinară-zootechnică.

III. D. Constantin Vidraşcu, primarul sectoruiui Culturii şi al Bunurilor comunale, va avea în conducerea sa, pe lângă Direcţiile : Culturii, Exploatării Imobilelor şi Inventarului şi Direcţia Contenciosului.

Art. 2. - In conducerea acestor Direcţii, domnii primari de sectoare, Vl. Chiorescu şi C. Vidraşcu, vor avea drepturile acordate prin deciziunile noastre Nr. 12 şi 15 din 1941.

Art. 3. - Prezenta deciziune se va înainta Guvernământului Transnistriei, spre cele legale".

In cadrul acestei organizări, activitatea Direcţiunilor a continuat nestingherită, dând rezultatele cele mai bune, după cum vom vedea în capitolele ce urmează.

Direcţia Administrativă

Direcţia administrativă, fiind, în însăşi natura ei, un organ central şi centralizator de lucrări cu carater general, a activat în permanenţă pe acest teren, dând tuturor direcţiilor Primăriei, precum şi altor servicii, îndrumări asupra organizării şi funcţionării aparatului administrativ în toate domeniile de activitate.

Astfel în intervalul de timp dela 16 Octombrie 1942 – şi până astăzi, activitatea Direcţiei administrative s'a manifestat prin organizarea diferitelor direcţii.

Serviciul administrativ, personalul, M O N T şi A. P., registratura generală, arhiva, expediţia – utilizându-se registrele necesare şi introducându-se limba română în toată corespondenţa oficială. Am înfiinţat şi un servicíu special pentru contabilitatea acestei direcţii.

Serviciul Personalului a procedat la verificarea dosarelor-caziere ale funcţionarilor veniţi din ţară, cerându-le complectarea tuturor actelor impuse de C. F. P. Au fost verificaţi şi funcţionarii localnici, cari au complectat declaraţiile tip, cerute de organele Siguranţei şi Poliţiei.

Problema contribuţiei cetăţenilor la sarcinile financiare ale Municipiului, a fost rezolvată prin publicarea mai multor ordonanţe şi deciziuni, prin cari s'au fixat taxe şi impozite. Pentru actele de Stare civilă, chirie, apă, canal, lumină intrarea la teatre etc.

S'au continuat cursurile de limba română pentru funcţionarii localnici şi lucrătorii întreprinderilor municipale, complectându-se astfel o lipsă însemnată în mersul general al administraţiei generale.

La propunerea Direcţiei administrative, au luat fiinţă,

pe lângă toate direcțiunile, comisiuni speciale de recepție, în vederea unei mai bune supravegheri și a unui mai sever control în toate actele de administrație.

In interesul unei mai bune organizări a biroului MONT și A. P., s'a convocat o conferință a tuturor șefilor de instituții, cărora li s'au dat tnstrucțiuni pentru întocmirea planului de apărare. pasivă.

Serviciul de Control și Inspecție, în urma delegațiunilor date a cercetat 220 reclamațiuni.

Serviciul administrativ a redactat 443 deciziuni și 38 ordonanțe.

Prin registratura generală s'au primit și repartizat 24.657 petițiuni și adrese.

Direcţia Financiară

Al doilea an de administrare a Municipiuiui Odesa, poate fi caracterizat pentru Direcţia Financiară, ca o epocă de organizare pe baze legale a finanţelor Primăriei, de normalizare a raporturilor financiare între serviciile municipale în cadrul unei instituţii bugetare şi crearea unui control, la început numai posterior şi apoi şi preventiv, asupra gestionării patrimoniului municipal.

Realizarea acestor reforme financiare, deşi a întâmpinat o serie de greutăţi, atât de ordin technic cât şi datorită situaţiei excepţionale din punct de vedere economic din această provincie şi în special din acest Municipiu, totuşi în urma unei munci uriaşe din partea personalului de conducere şi execuţie ale Direcţiei, a putut fi dusă la bun sfârşit, după cum se va vedea din expunerea noastră.

Pentru a înfăţişa cât mai metodic întreaga activitate a Direcţiei în acest an greu de organizare, vom împărţi această activitate în patru mari categorii.

a. Organizarea şi echilibrarca bugetului în raport cu nevoile administrării acestui Municipiu;

b. Organizarea contabilă a Direcţiei Financlare;

c. Crearea unui control asupra executării bugetului;

d. Organizarea serviciilor financiare şi adoptarea lor la sistemul de administrare al acestei provincii.

a. *Organizarea şi echilibrarea bugetului.*

In urma întocmirii primului buget al Municipiului Odesa, au intervenit o serie de complicaţii de ordin economic şi financiar, ca trecerea la Guvernământul Transnistriei

a întreprinderilor comerciale şi industriale, pe care a contat bugetul iniţial, precum şi urcarea vertiginoasă a preţurilor şi majorarea salariilor, situaţii cari impuneau revizuirea şi modificarea bugetului.

Rezultatul acestei revizuiri a fost reducerea destul de simţitoare atât la venituri cât şi la cheltueli, după cum se vede din situaţia comparativă de mai jos :

	Bugetul iniţial pe exerc. 1942-1943	Bugetul modif. pe exerc. 1942-1943
Venituri ordinare	31.249.689	24.088.452
» extraordinare	3.134.761	4.072.110
Totalul veniturilor ordinare şi extraordinare	34.384.450	28.160.562
Venituri cu destinaţie specială	27.128.125	9.501,123
Totalul veniturilor	65.512.575	37.661.685
Cheltueli ordinare	25.125.699	21.484.027
Cheltueli extraordinare	9.258.751	6.676.535
Totalul cheltuelilor ordinare şi extraordinare	34.384.450	28.160.562
Cheltueli cu destinaţie specială	27.128.125	9.501.1[illegible]3
Totalul cheltuelilor	65.512.575	37.661.685

Pentru echilibrarea bugetului s'a impus a se prevedea şi subvenţia Guvernământului Transnistriei în sumă de R. K. K. S. 1.284.481.

Aceeaşi soartă a avut şi bugetul anexă al Intreprinderilor Municipale (Uzinele de apă, electricitate, tramvaie, abator, fabrici şi întreprinderi comerciale) a căror bugete modificate şi reduse au luat următoarea formă :

D-na şi d. Mareşal Antonescu în inspecţie la Odesa.

	Bugetul iniţial pe exerc. 1942-1943	Bugetul modif pe exerc. 1942-1943
Venituri ordinare	104.093.463	82.568.037
„ extraordinare	9.776.910	6.000.854
Prelevări din buget pt. acoperirea cheltuelilor de investiţii	11.626.390	1.780.000
Totalul veniturilor	125.496.763	90.348.891
Cheltueli ordinare	84.384.390	83.341.233
„ extraordinare	17.537.611	5.891.221
Fonduri de amortizare şi beneficiul vărsat Primăriei	19.896.882	1.116.437
Totalul cheltuelilor	25.496.763	90.348.891

Intrucât experienţa executării bugetului pe exerciţiul 1942-43, a dovedit că, veniturile Municipale, aşa cum au fost prevăzute pe acel exerciţiu sunt departe de a acoperi cheltuelile enorme care se impuneau pentru organizarea gospodăriei comunale şi vindecarea rănilor Municipiului Odesa, produse de bombardamente şi incendii, s'a născut bineînţeles, ideia căutării unor noui surse de venituri care să dea noui posibilităţi şi să permită punerea în aplicare planului acestui Municipiu, elaborat de conducerea Primăriei.

In acest scop au fost creiate următoarele venituri noui din impozite şi taxe :

1. Taxa de pompieri (Decizia Nr. 210/1942)
2. Taxa asupra chiriaşilor (Decizia Nr. 211/1942)
3. Taxa sanitară (Decizia Nr. 212/1942)

Iar prin Decizia Nr. 404 din 15 Ianuarie 1943, au fost majorate şi taxele asupra spectacolelor.

In această majorare de venituri s'a mai adăugat şi măsura luată de conducerea Primăriei pentru vânzarea către particulari a mobilierului (provenit din captură) de care nu era nevoie pentru înzestrarea instituţiilor publice şi militare măsură care a avut drept rezultat alimentarea veniturilor municipale cu sume destul de importante.

Iar pentru asigurarea încasării în general, a veniturilor

municipale, s'a luat o serie de măsuri noui, intensificându-se controlul asupra organelor însărcinate cu perceperea lor.

Aşa încât în urma acestor măsuri luate de Direcţia Financiară, bugetul Primăriei Municipiului Odesa, pe exerciţiul 1943-44, a putut fi constituit pe baze mai reale şi în măsura de a corespunde nevoiior culturale, edilitare şi gospodăreşti ale municipiului.

Dăm mai jos situaţia comparativă a bugetelor din aceste două exerciţii, din care se poate constata uşor ameliorarea survenită :

	Bugetul pe exerciţiul 1942-1943	Proectul de buget pe ex. 1943-1944	Bugetul aprobat pe ex. 1943-1944
Venituri ordinare	24.088.452	37.408.500	39.408,500
Venituri extraordinare	4.072.110	10.381.000	10.481.000
Subvenţia Guvernământului pt. acoperirea deficit. bugetar.	—	6.224.500	2.724.500
Totalul veniturilor ordinare şi extraordinare	24.160.552	55.014.000	52.614.000
Venituri cu destinaţii speciale	9.501.123	25.345.500	25.345.500
Totalul veniturilor	37.151.685	79.359.500	77.959.500
Cheltueli ordinare	21.484.027	41.430.400	37.716.400
Cheltueli extraordinare	6.676.535	12.583.600	14.897.600
Cheltueii cu destinaţii speciule	9.501.123	25.345.500	25.345.500
Totalul cheltuelilor	37.661.585	79.359.500	77.959.500

Deficitul propus în sumă de RKKS 2.724.500, se datoreşte trecerei în bugetul Guvernământului unei noui serii de întreprinderi producătoare de venituri şi menţinerea în bugetul Primăriei a instituţiilor producătoare de cheltueli : şcoli, spitale etc.

Bugetul anexă al Primăriei Municipiului Odesa, pe exercițiul 1943-1944, se prezintă:

	Bugetul pe exercițiul 1942-43	Proectul de buget pe ex. 1943-44	Bugetul aprobat pe 1943-44
Venituri ordinare	82.568.037	236692.200	236712.200
Venituri extraordinare	773.186	100.000	110.000
Prelevări din buget pt. acoperirea cheltuelilor de investiții	6.421.221	8.394.900	8.427.100
Subvenția pentru acoperirea deficitului	—	13.151.800	13.075.500
Totalul veniturilor	90.878.891	258348.900	258324.800
Cheltueli ordinare	71.852.179	231162.900	231106.600
Cheltueli extraordinare	6.421.221	8.499.800	8.532.000
Fonduri de amortizare și beneficiu	11.489.054	18.686.200	18.686.200
Totalul cheltuelilor	90.878.891	258348.900	258324,800

Desechilibrarea bugetului anexă, în sumă de R K K S 12.775.500, se datorește urcării prețurilor la combustibilul lichid, necesar Uzinelor de apă și electricitate cu circa 400% față de prețurile din exercițiul expirat.

In urma intervenției făcute, d. Guvernator al Transnistriei a admis ca această diferență de preț, care a provocat desechilibrarea bugetului să fie acoperită din fondurile Guvernământului, măsură care a înlăturat scumpirea tarifului pentru apă, lumină și tramvai.

In concluzie - se poate afirma, că cele 6 luni de viață normală a celui de al doilea buget al Municipiului Odesa, au dovedit că măsurile luate pentru consolidarea și echilibrarea bugetului au dat cele mai bune rezultate.

Executarea bugetului fiind sub permanență supraveghere și control din partea conducerii Direcției Financiare,

Vizita guvernului român şi a miniştrilor ţărilor străine din Bucureşti. D. guvernator Alexianu şi primar general Pântea dând explicaţii oaspeţilor la diferite întreprinderi ale Primăriei.

orice defecte, cât de mici, în structura şi economia bugetului se înlătură la ivirea lor, aşa încât opera de consolidare şi echilibrarea bugetului pe baze reale şi potrivite structurii economico-financiare a acestui Municipiu este în continuu progres, tinzând a ajunge la forma perfectă de echilibru bugetar.

b. *Organizarea contabilă.*

Greşelile şi neajunsurile în ceea ce priveşte organizarea contabilă ale acestei Direcţii, stabilite în cursul primului an, ne-au determinat să luăm o serie de măsuri pentru organizarea pe baze legale a contabilităţii şi reglementarea mânuirei patrimoniului public.

In acest scop au fost elaborate instrucţiunile în legătură cu organizarea acestui serviciu atât de important în administrarea patrimoniului Municipiului Odesa.

Astfel, cu ordinele circulare Nr. 3310 din 6 Aprilie, Nr. 3903 din 19 Aprilie şi Nr. 4861 din 28 Mai 1943, s'au dat instrucţiunile cu privire la întocmirea conturilor de gestiune lunare.

Cu ordinele circulare Nr. 6219 din 10 Iulie şi 6984 din 26 Iulie 1943, s'au pus în aplicare norme pentru întocmirea actelor de cheltueli de investiţii şi restituirea sumelor rău încasate.

Tot în această perioadă, s'a produs în contabilitatea Primăriei o reformă de o imortanţă capitală prin introducerea sistemului de contabilitate bugetară, pe articole.

In acest scop au fost înfiinţate registre partizi de venituri şi cheltueli, pe articole bugetare, şi date ordine categorice (Nr. 7473 din 5 August şi Nr. 7394 din 3 August 194.), referitor la ţinerea registrelor şi clasarea actelor justificative de venituri şi cheltueli în concordanţă cu nomenclatura bugetară. Cu ordinul circular Nr 8156 din 16 August 1943, s'a comunicat tuturor instituţiunilor Primăriei procedura ce urmează a fi îndeplinită pentru deschiderea de credite şi plata lucrărilor de investiţii.

Pentru a preîntâmpina înstrăinarea Patrimoniului public şi perfecta ţinere a evidenţei lui, s'au dat tuturor Direcţiilor acestui Municipiu, instrucţiunile necesare pentru înfiinţarea registrelor de inventar, înregistrarea şi evaluarea inventarului.

Cu această ocazie, cu ordinul circular Nr. 9002 din 26 August 1943, s'au dat dispoziţiuni pentru reinventarierea

întregului patrimoniu al Municipiului pe data de 1 Septembrie 1943 şi reevaluarea lui pe aceiaşi dată.

Paralel cu îndrumările date Direcţiilor Municipale cu privire la încheerea conturilor de gestiune, pe exerciţiul precedent, executarea bugetului curent, prin decizia Primăriei Nr. 478. din 1943. s'a reglementat oficial modul de întocmirea şi executarea bugetului şi s'au stabilit pentru prima dată în viaţa bugetară a acestui Municipiu drepturile şi obligaţiunile gestionarilor.

Acest complex de măsuri luate pentru organizarea pe baze legale a contabilităţii acestui Municipiu, au avut drept rezultat normalizarea raporturilor financiare între Serviciile Primăriei şi organizarea unui control riguros asupra gestionării patrimoniului public.

c. *Control asupra executării bugetului.*

Paralel cu acţiunea pentru organizarea şi echilibrarea bugetului, s'a născut necesitatea unui control mai riguros asupra executării acestui buget consolidat.

Dat fiind că în Transnistria nu operează - nici legea contabilităţii publice, nici cea pentru apărarea patrimoniului puclic, Direcţia Financiară s'a văzut nevoită a elabora norme de control pentru serviciile municipale.

Proectul de decizie în acest sens, întocmit de Direcţia Financiară, a fost aprobat de d. Primar general şi confirmat de Guvernământul Transnistriei, aşa încât, cu începere din luna Februarie 1943, a intrat în vigoare decizia Nr. 473, care prin art. 63 şi următoarele a fixat norme precise pentru executarea unui control preventiv asupra executării bugetului.

Potrivit acestor norme, cu executarea controlului preventiv au fost însărcinaţi, contabilii şefi a Direcţiunilor şi Intreprinderilor municipale, atribuţiunile cărora au fost extinse asupra verificării prealabile a angajării şi lichidării cheltuelilor bugetare.

Direcţia Financiară şi-a rezervat în acelaş timp dreptul de a exercita un control asupra gestionării patrimoniului public de către toate direcţiile şi Instituţiile Municipale.

Aceste măsuri, luate în vederea creierii unei gestiuni regulate - au dat rezultate pozitive şi gestiunea până atunci, lipsită de un control, astăzi se prezintă sub formă de gestiune organizată şi în prealabil controlată de organele Direcţiei financiare, fapt care înlătură pe viitor orice posibilitate de

neregulată executare a bugetului şi deci asigură o bună administrare a bunului public.

d. *Organizarea serviciilor financiare raionale şi adaptarea lor la sistemul de administrare al acestei provincii.*

Paralel cu înfiinţarea unor noui taxe şi impozite, sistemul de încasarea lor prin cassele Direcţiilor Primăriei şi în special a Direcţiei financiare s'a dovedit incomod, greoiu şi lipsit de un control suficient din partea gestionarilor.

Afară de aceasta, existenţa mai multor casse fiind în contra cu principiile unei regulate gestiuni, s'a ajuns la hotărârea de a înlocui toate aceste casse printr'o singură cassă municipală pe lângă Direcţia financiară.

Pentru înlăturarea şi acestui neajuns au fost create 8 servicii financiare raionale de constatare şi încasări, subordonate Direcţiei financiaré, cu următoarele atribuţiuni :

a) Stabilirea impozitelor, datorate atât Municipiului cât şi Guvernământului ;
b) Incasarea tuturor sumelor vărsate sub forma de taxe şi impozite atât Municipiului cât şi Guvernământului.
c) Urmărirea şi încasarea amenzilor stabilite de instituţiile Guvernamentale ca : vama, CFRT etc.
d) Urmărirea şi executarea titlurilor de creanţe particulare.

Din cele arătate mai sus rézultă că Direcţia financiară, prin serviciile sale raionale a luat forma unei casse de Stat şi singura în drept de a efectua urmăriri şi încasări a drepturilor băneşti isvorâte din impozite, taxe şi alte obligaţiuni către Municipiu şi Guvernământ.

Ţinem să relevăm faptul că la organizarea acestor servicii financiare s'a avut în vedere nu numai interesele municipale, ci şi cele ale populaţiei care, prin înfiinţarea mai multor casse, cu un personal bine instruit, a fost dispensată de a pierde zile întregi pentru plata taxelo r, impozitelor şi altor sume cuvenite administraţiei din Transnistria.

Odată cu înfiinţarea serviciilor financiare raionale s'a putut înlocui punerea pe trimestre cu cea anuală şi, ceiace este mai principal, s'a ajuns la crearea unui debit anual, care exprimă potenţialul de contribuţie bănească a populaţiei Municipiului Odesa, dând astfel posibilitatea Direcţiei financiare de a construi pe viitor un buget real, bazat nu

MAROSVÁSÁRHELY TH. J. SZ. KIR. VÁROS KÖNYVTÁRA

Primiri de oaspeţi străini, veniţi să vadă marile realizări ale administraţiei româneşti din Odesa.

pe calcule administrative ci pe date şi sume precise şi realizabile.

In expunerea noastră nu putem trece cu tăcerea, creiarea unui fond pentru refacerea oraşului Odesa, prin înfiinţarea unei contribuţii de 3 la sută asupra tuturor cumpărăturilor şi vânzărilor efectuate pe teritoriul acestui Municipiu, fond care va da posibilitatea administraţiei municipale, în măsura posibilităţilor, să refacă clădirile, parcurile şi drumurile din Odesa, distruse de pe urma bombardamentelor şi să redea acestui oraş frumuseţea lui din trecut.

Direcţia Medico-Sanitară

Dacă în cursul primului an, activitatea predominantă a fost cea de organizare, în cursul anului al doilea s'a tins spre perfecţionarea ei, pentru a corespunde cât mai bine scopurilor propuse.

Planul de organizare s'a dovedit a corespunde pe deantregul tuturor nevoilor. Astfel, Direcţia a continuat a-şi avea munca divizată în următoarele servicii: sanitar, medical, balneo-climatic, farmaceutic, administrativ, financiar şi economic.

Pentru supravegherea mai atentă a compartimentelor corespunzătoare s'a afectat Serviciului medical şi două inspectorate: medical-şcolar şi venerian.

Instituţiile de *ocrotire socială*, au fost toate predate pe data de 1 Iunie 1943, Comitetului local de patronaj, care le-a luat sub directa sa conducere.

Diverse alte instituţii medicale au fost predate Guvernământului: Clinicile Universitare, Spitalul Nr. 3, Maternitatea Nr. 1, Dispensarul de cancer etc. care urmează a se organiza pe baze noui.

Tot odată Direcţia medico-sanitară a mai înfiinţat câteva unităţi absolut necesare: leprozerie, 6 puncte profilactice pentru combaterea bolilor venerice, o terasă (solariu) pentru copii debili.

Astfel Direcţia medico-sanitură are azi 77 unităţi medico-sanitare, cu 1902 funcţionari.

Din aceste unităţi, 22 sunt sanitare cu 185 personal, 37 sunt medicale cu 1296 personal şi 18 farmaceutice, balneo-climatice şi altele (auxiliare) cu 421 personal.

Serviciul sanitar are sub conducerea sa :

12 circumscripţii sanitare,
Laboratorul central de higienă,
Expertiza medico-legală,
Staţia antimalarică,
Staţia de desinfecţie,
6 băi publice.

Serviciul medical.

5 spitale
14 policlinici,
2 maternităţi,
1 ambulatoriu,
3 dispensare,
2 consultaţii pentru copii,
Salvarea,
Leprozeria,
8 puncte medicale.

Serviciul balneo-climatic.

Staţia de cură „Lermontov", plaja „Arcadia" şi plaja „Lanjeron".

Serviciul farmaceutic.

12 farmacii publice şi 2 magazine de droguerie, plus 3 farmacii de spital şi un depozit.

In sectorul medical s'a înfiinţat o unitate nouă, *Leprozeria*, situată pe teritoriul rural al „Spitalului TBC al pielii" dela Crivaia Balca.

In sectorul higienii şcolare s'a realizat reglementarea aceasta, dotându-se şcolile cu medicii şi materialele necesare.

S'a înfiinţat un solariu pentru şcolarii debili.

In sectorul învăţământului medical din ordinul Direcţiei Sănătăţii s'a înfiinţat un curs de perfecţionare a medicilor prin care vor trece toţi medicii din Transnistria în 5 serii de câte o lună, (cursurile au început în luna Iunie).

In sectorul bolilor venerice s'au înfiinţat 6 puncte profilactice unde se dau îngrijiri gratuite tuturor celor ce solicită aceasta.

In sectorul ocrotirilor sociale, s'a înfiinţat casa de educaţie forţată, pentru reeducarea minorilor vagabonzi. După

Sală de operație. Laborator de analize. Plaja Arcadia.
O secție de raze. Într'un spital.

3 luni de funcţionare a fost predată Inspectoratului Penitenciarelor din Guvernământul Transnistriei.

In sectorul Apărării Pasive s'a organizat punctele de prim ajutor şi serviciile A. P. dotându-se cu personalul şi materialul necesar.

S'a înfiinţat comisia superioară medicală, care rezolvă cazurile litigioase ce se ivesc în câmpul muncii sau în alte compartimente ale sănătăţii publice din Odesa.

In sectorul sanitar s'au făcut vaccinarea antiholerică a populaţiei Odesei, vaccinându-se peste 200.000 locuitori.

Este în curs de executare vaccinarea antitifo-paratifică şi antivariolică.

Starea sanitară a oraşului s'a menţinut bună. Epidemii nu s'au ivit, bolile infecto contagioase fiind abea 4 cazuri la mia de locuitori.

S'a înfiinţat triajul vagabonzilor, pe lângă staţia de desinfecţie. Aici se adună vagabonzii găsiţi pe străzile Odesei, sunt îmbăiaţi şi apoi îndrumaţi, fie la azile ori colonii de muncă, fie la urmă.

In cifre activitatea Direcţiei medico-sanitare a Municipiului Odesa, se prezintă după cum urmează :

Sub conducerea medico-sanitare, se află astăzi :

A. *Institutii*	77	cu	1902	personal, din care :
sanitare	22	„	185	„
medicale	37	„	1296	„
farmaceutice şi alte	18	„	421	„

B. *Serviciul sanitar.*

a) Boli contagioase s'au constatat în total 922 cazuri din cari :

Tifus exantematic	151 cazuri
Febră tifoidă	193 „
Varicelă	85 „
Scarlatină	81 „
Difterie	118 „
Dezinterie	81 „
Rugeolă	26 „
Tuse convulsivă	45 „
Meningită cerebro-spinală	17 „
Paratifus	5 „
Erizipel	117 „
Antrax	1 „
Tetanus	2 „

b) *S'au vizitat și inspectat de organele sanitare:*

Curți	14.253
Locuințe	17.541
Fântâni	141
Intreprinderi comerciale	27.011
Intreprinderi industriale	5.726
Alte	3.411

S'au dresat procese verbale

de contravenție	86
Intreprinderi închise	41

c) Probe de apă s'au ridicat		1.129
din cari:	reglementare	588
	nereglementare	139
	alte probe	402
	Diferite probe	5.217
din cari:	reglementare	4.349
	nereglementare	736
	tehnice	132

d) Băile Municipiului au îmbăiat:

militari	183.215
civili	116.174

și au deparazitat:

militari	9.666
civili	—

e) *Stația de deparazitare*, a deparazitat:

locuințe	883
persoane	25.456
obiecte	5.420
haine	16.626
a îmbăiat persoane	65.073

f) *Stația antimalarică*

a făcut examene de sânge	88
controale entomologice (case și apă)	403

g) *Morga*, a făcut:

expertize medico-legale	601
autopsii	600
analize de laborator	116

B. *Serviciul medical.*

a) au funcţionat :

6 spitale cu paturi bugetare 1.3330 şi personal 918.			
14 Policlinici	cu	personal	373
3 Maternităţi	"	"	90
1 Ambulatoriu	"	"	5
3 Dispensare	"	"	33
2 Consultaţii de copii	"	"	53
10 alte instituţii	"	"	39

b) Au fost internaţi în spitale 24.575 bolnavi cu 417.525 zile de internare, astfel repartizaţi :

Spitalul Nr. 1	6888	bolnavi cu	99.365	zile	internare
Spitalul Nr. 2	5592	" "	76.090	"	"
Spitalul Nr. 3	5184	" "	62.200	"	"
Spitalul boli mintale	5347	" "	141.949	"	"
Spitalul boli cronice	394	" "	18.307	"	"
Spitalul de TBC pielii	652	" "	19.484	"	"

Mortalitate generală 3,6%.

In maternităţi : a) femei internate 3.441

b) naşteri 1.101

c) mortalitate la femei 0,9%

" noui născuţi 1,7%

c) *Policlinicile* şi toate celelalte instituţii cari dau consultaţii medicale, au tratat 362.610 bolnavi, dându-li-se 832.334 consultaţii, din cari 50.740 la domiciliu ; din acestea au fost gratuite 399.836 consultaţii la instituţii şi 37.259 consultaţii la domiciliu.

d) *Salvarea*, a dat ajutor la 4.024 cazuri.

e) *Inspectoratul medical-şcolar.* S'au vizitat şcoli 6089. S'au vizitat medical 79.685 şcolari. Policlinicile şcolare au dat 34.842 consultaţii la 16.342 şcolari.

f) *Inspectoratul venerian.* Funcţionează 2 dispensare venerice şi 6 puncte profilactice, cari au dat 106.563 consultaţii la 13.424 pacienţi, descoperind 5.434 cazuri noui de boli venerice, din cari :

sifilis	2.674
blenoragie	1.743
alte boli venerice	817

g) Tratament antirabic s'a făcut în 582 cazuri.

h) S'au descoperit cazuri noui de boli sociale :

T. B. C.	340
Cancer	1.067

O sală de inhalații refăcută de administrația românească. Colț dintr'un salon de bolnave. Clădirea unei policlinici, reparată și pusă în funcțiune de Primăria Odesa. Tratament de raze ultraviolete într'o Policlinică a orașului. Copiii sunt consultați cu regularitate de serviciul medical, în mod gratuit.

i) Vaccinări preventive s'au făcut în total 386.897.

contra difteriei	2.278
» dezinteriei	38.305
» febrei tifoide	906
» variolei	869
» holerei (vaccin. și rev.)	344.639

C. *Serviciul balneo-climatic.*

Personal la stația de cură „Lermontov" 64
» » plaja Langeron 18
» » » Arcadia 19

Au frecventat plajele:
Arcadia 59.760 persoane, încasându-se 59.760 RKKS.
Langeron 51.310 » » 77.584 »

S'au eliberat 14.384 bilete cu reducere pentru funcționarii veniți din țară, încasându-se 8.192 RKKS.

S'au vândut 682 ordonanțe de tratament la stația de cură Lermontov, pentru suma de 235.189 RKKS.

S'a făcut tratament ambulator la 6.737 bolnavi.

Ordonanțe de tratament redus s'au vândut pentru suma de 58.467,25 RKKS.

D. *Serviciul farmaceutic.*

Farmaciile au primit medicamente pentru suma de 428.963,53 RKKS. S'au vândut medicamente pentru suma de 353.101,10 RKKS. S'au eliberat rețete gratuite pentru suma de 87.735 RKKS.

Direcţia Salubrităţii şi Transporturilor

Direcţia a continuat activitatea din anul trecut cu aceiaş energie şi acelaş zel. Organizarea Direcţiei a rămas cea veche, nesuferind nici o modificare şi fiind deservită de 338 persoane, dintre cari 23 în serviciul central, 111 la serviciul autoturismului şi 223 la serviciul salubrităţii.

La terminarea celui de al doilea an de activitate, Direcţia are : 17 auto-turisme, 37 autocamioane, 55 vehicule cu tracţiune animală, la cari trebue să se adauge circa 60 căruţe particulare, angajate de pe piaţă, cari au lucrat în tot timpul lunilor de vară, la curăţirea oraşului. Averea Direcţiei este evaluată astăzi la 520.000 RKKS.

In ceeace priveşte mişcarea fondurilor, din 1.139.000 RKKS. prevederi bugetare nu s'au investit decât 680.158 RKKS., iar din 2.740.430 RKKS. prevăzute la venituri, nu s'au realizatat decât 2.552.976 RKKS. Din acestea s'au cheltuit 2.024.000 RKKS, faţă de 2.532.420 RKKS trecute în buget. In general, de unde conform prevederilor bugetare urma să se realizeze un beneficiu de 208.010 RKKS, veniturile reale constatate până în prezent re ridică la 528.976 RKKS.

In tot timpul acestui an, s'au efectuat următoarele transporturi cu auto-camioanele : 19.574 tone alimente, 4017 tone combustibil, 814 tone carburanţi, 7.000 tone gunoi, 17.701 tone material de construcţie, 3372 tone diferite materiale pentru construcţia aeroportului, 3.814 tone la Guvernământ, 4.829 tone diferite obiecte şi materiale. In total s'au transportat dela 16 Octombrie 1942, la 16 Octombrie 1943, un număr de 61.920 tone.

Vehiculele cu tracțiune animală - al căror număr a variat dela 45 la 109 platforme, 5 arbe, 3 căruțe, 3 trăsuri și 3 vitanje - au transportat în acelaș timp: 64.634 tone gonoi, 88 tone combustibil, 109 tone material de construcții, 1385 tone mobile ale Direcției Inventarului, 1023 tone diferite, 3955 tone materiale pentru nevoi proprii. In total 71.196 tone.

Trebue menționat că până la 15 August 1943 s'au scos toate depozitele de gunoaie vechi, s'a curățat și nivelat 13 abordaje ilegale și 3 abordaje legale.

Astăzi, orașul este complect curățat, atât de stocurile de gunoaie vechi, cât și de cele curente.

Consiliul de Patronaj

Activitatea Consiliului de patronaj al operilor sociale – animată de munca neprecupeţită a d-nei Lucia Pântea, un mare suflet pătruns de pietate şi dragoste – a fost şi în acest timp prodigioasă, căutând să realizeze întocmai programul de lucru indicat de nevoile şi suferinţele populaţiei din Odesa şi ale ostaşilor cari înfruntă departe, pe câmpurile de bătae, urgia morţii.

In legătură cu aceasta s'au primit 6315 cereri de ajutor, s'au făcut 5063 anchete la domiciliul celor nevoiaşi, anulându-se ca neîntemeiate 952 şi fiind în curs de rezolvare 300.

In afară de subvenţia permanentă a Orfelinatului „Scarlat Sturza" – care se ridică la 8.200 RKKS – s'au mai acordat ajutoare simultane şi lunare în sumă totală de 238.136 RKKS.

S'au făcut consultaţiuni medicale şi tratament gratuit la un număr de 220 persoane şi au fost internaţi gratuit în spital alţi 320 suferinzi.

Cantinele Nr. 1 şi 2 ale Comitetului municipal Odesa au dat în această perioadă 1.276.151 mese a căror valoare se ridică la 866.765,96 RKKS şi au distribuit 34.144 raţii de pâine, de câte 200 grame, valoarea lor totală fiind de 23.900,80 RKKS. In total, cele două cantine au distribuit alimente de 890.666.76 RKKS ceeace înseamnă 53.440.020 lei.

In ceeace priveşte activitatea Oficiului de ocrotiri, aceasta se poate înfăţişa astfel :

1. In casa invalizilor şi bătrânilor Nr. 1, 2 şi 3, sunt adăpostiţi şi hrăniţi 250 invalizi şi bătrâni. Saloanele spaţioase, curăţenia e perfectă, hrana şi întreţinerea îndestulătoare.

La casa de invalizi unită Nr. 1 şi Nr. 2 dela Staţia 14 a localităţii Fontanul Mare şi la casa bătrânilor Nr. 3 din stradela Franceză Nr. 3, în timpul de faţă se construesc două Capele unde se vor oficia slujbe religioase de către preoţii desemnaţi de Misiunea ortodoxă.

2. In Orfelinatul de copii dela staţia 7, a localităţii Fontanul Mare sunt adăpostiţi şi întreţinuţi 250 orfani. Hrana e îndestulătoare şi curăţenia perfectă. Copiii de vârsta şcolară urmează şcoala primară, cei mari şi capabili urmează conservatorul de muzică şi de artă dramatică. S'au întemeiat aci şi două orhestre: fanfară şi orhestră simfonică. In plus, copiii spun versuri şi dansează în aer liber etc.

3. In Casa copiilor sugaci sunt 80 copii, care se întreţin în bune condiţiuni.

Ingrijirea e perfectă, fiind făcută cu mult suflet şi dragoste.

4. In Casa copiilor defecţi sunt adăpostiţi 50 copii defecţi (nedesvoltare mintală) pentru care s'a înfiinţat o şcoală specială. Hrana e îndestulătoare, întreţinerea şi îngrijirea părintească. La nevoie sunt supuşi unui bun tratament.

5. Azilul de noapte dispune de un număr de 100 paturi unde se adăpostesc persoane fără rude şi fără domiciliu stabil, verificându-li-se în prealabil actele de identitate.

6. Spitalele Z.O. Nr. 622 şi Z.O. Nr. 623.

Aceste două spitale sunt conduse şi administrate de către medici-şefi militari şi personalul necesar.

In aceste spitale activează din partea Consiliului de Patronaj doamnele desemnate de Comitetul municipal al Operilor sociale care au supraveghere generală asupra curăţeniei, gătirei meselor, distribuţiei hranei şi altor alimente, la ostaşii răniţi.

Comitetul municipal are în sarcina sa plata personalului angajat le acele două spitale, în care scop are în buget fonduri prevăzute.

Toate aceste instituţiuni se întreţin din fondurile Comitetului municipal.

7. „Curatela orbilor" ocroteşte un număr de circa 300 orbi.

Această curatelă posedă întreprinderile mai jos notate la care lucrează o parte din orbi şi anume:

Două ceainării-bufet.

Două hanuri.

Un magazin de comision.

Cooperativa de consum.

D-nele Maria Mareşal Antonescu şi Lucia Pântea. Un atelier al invalizilor. Azilul de bătrâni, Decorarea d-nei Pântea şi dr. Şolcănescu. Capelă religioasă. Ajutorarea copiilor şi femeilor nevoiaşe.

Cantina pentru orbi.

Atelierul pentru confecționarea periilor de diferite forme și dimensiuni.

Orhestre : fanfară și simfonică.

Curatela orbilor are buget propriu și se întreține din mijloacele ce le realizează din exploatarea întreprinderilor de mai sus. Ea ajută și ocrotește pe orbii neputincioși și pe cei fără rude.

8. Societatea surdo-muților cu un număr de 300 membrii, ocrotește pe surdo-muții, membri ai societății.

Această societate are buget propriu, având în exploatarea sa următoarele întreprinderi :

Atelierul de cismărie.

Atelierul de curățire chimică și spălătorie.

Grădina de zarzavat.

Cantina pentru surdo-muți

Bufet-birt.

La întreprinderile de mai sus lucrează mai mulți surdo-muți, câștigându-și existența prin munca proprie.

9. Societatea invalizilor se întreține din mijloace proprii, având un buget propriu.

Societatea invalizilor are următoarele întreprinderi :

Fabrică de cartonaje.

Fabrică de produse chimice.

Atelier de croitorie.

» cismărie.

» asortare.

» pictură și jucării.

» geamandane și tâmplărie.

» patiserie și

40 chioșcuri cu comerț diferit.

O parte din membrii societății invalizilor lucrează la întreprinderile de mai sus, câștigând existenla în mod satisfăcător, prin muncă proprie. O parte, însă, din cei infirmi și incapabili de a munci, primesc ajutoare lunare dela societate, din fondurile ce le are din exploatarea acelor întreprinderi.

In conformitate cu dispozițiunile Decretului-Lege Nr. 838 din 1942 pentru înființarea și organizarea Consiliului de patronaj și Deciziei Nr. 541 din 1943 a domnului Primar general al Municipiului Odesa, confirmată de Guvernământului Transnistriei cu Ord. Nr. 46414 din 1943, instituțiile de asistență și ocrotiri sociale și anume :

Casele de invalizi și bătrâni Nr. 1, 2 și 3,

Orfelinatul de copii,
Casa copiilor sugaci,
Casa copiilor defecţi,
Azilul de noapte,
Cantinele pentru hrana săracilor Nr. 1 şi 2.
Spitalul Z.O. 622 şi 623,
Curatela orbilor,
Societatea surdo-muţilor,
Societatea invalizilor,

instituţiuni cari funcţionau pe lângă Direcţia medico-sanitară a Municipiului Odesa, au trecut pe ziua de 1 Aprilie, la Comitetul municipal a Consiliului de patronaj al Operilor sociale din Odesa, înfiinţându-se, pentru conducerea şi administrarea lor, Oficiul de ocrotiri de pe lângă Comitetul Municipal care şi-a început activitatea pe ziua de 1 Iunie 1943.

In cadrul nouei organizări s'a întocmit bugetul de venituri şi cheltueli pe 1943-44 (10 luni : dela 1 Iunie 1943 la 31 Martie 1944), care se prezintă în felul următor :

OFICIUL DE ASISTENŢĂ ŞI OCROTIRI

Venituri

1. Subvenţia Primăriei Municipiului Odesa	3.277.000,—	RKKS
2. Subvenţia Guvernământului Transnistriei	60.000,—	„
3. Venituri din colecte publice, concerte, spectacole, donaţii etc,	299.912,61	„
4. Numerar (cont curent Nr. 140)	140.087,39	„
Total	3.777.000,—	RKKS

Bugete anexe

1. Curatela orbilor	922.440,—	RKKS
2, Societatea surdo-muţilor	393.400,—	„
3. Societatea invalizilor	3.600.400,—	„
Total	4.916.240,—	RKKŞ

Total general 8.693.240,— RKKS

Cheltueli

1. Fond pentru ajutoare la săraci	440.000,—		
2. Cheltuel proprii	315.350,—		
Investiţii	100.000,—		
		856.358,—	RKKS
2. Casele de invalizi şi bătrâni Nr. 1, 2 şi 3		538.628,—	„
3. Orfelinatul de copii		641.096,—	„
4. Casa copiilor sugaci		172.943,—	„
5. Casa copiilor defecţi		95.541,—	„
6. Cantinele Nr. 1 şi 2		972.347,—	„
7. Azilul de noapte		24.087,—	„
8. Spitalul Z. O. Nr. 622		521.700,—	„
9. Spitalul Z. O. Nr. 623		55.300,—	„
	Total	3.777.000,—	RKKS

Bugete anexe

1. Curatela orbilor	922.440,—		
2. Soc. surdo-muţilor	393.400,—		
3. Soc. invalizilor	3.600.400,—		
		4.916.240,—	RKKS
Total general cheltuel		8.693.240,—	RKKS

Este de remarcat faptul că în perioada dela 16 Octombrie 1941 - 1 August 1943, Comitetul Municipal a depus multă muncă pentru colectarea fondurilor necesare ajutorării săracilor.

Astfel, în Aprilie 1942 s'a organizat o loterie, care a dat un rezultat considerabil în bani şi lucruri.

Banii au fost întrebuinţaţi la plata ajutoarelor la populaţiunea săracă, iar lucrurile (perne, paturi, cearceafuri, ştergare etc. veselă şi alte obiecte) au fost date spitalelor, Orfelinatului de copii, Caselor de invalizi şi bătrâni etc.

Asupra veniturilor, în perioada de mai sus, remarcăm următoarele ajutoare primite :

1. Subvenţia Guvernământului	62.120,—	RKKS
2. Subvenţia Primăriei Odesa	47.059,—	„

Diferite aspecte dela : Orfelinatul de copii, colecta pentru ajutorarea săracilor, azilul de bătrâni, cantina din strada Herson, azilul de bătrâne.

3. Colecte publice, loterii, concerte	150.639,—	RKKS
4. Donații benevole în urma apelului lansat de Comitet	123.555,—	„
Total	383.375.—	RKKS

De sărbătorile Anului Nou, Crăciunului si Sf. Paști în spitale, orfelinatul de copii și altele, au fost organizate: Pomul de Crăciun cu cadouri și înfruptări de Sf. Paști, iar la cantinele Nr. 1 si 2 s'au dat mese cu carne, fidea, cartofi, cozonaci, ouă, șuncă, unt, zahăr și bomboane.

Pentru o și mai bună exemplificare a activității, vom reda mai jos realizările Comitetului Municipal al Consiliului de Patronaj al operilor sociale din Odesa, în cursul lunei August a. c. după cum urmează :

1. Anchetarea cererilor primite din partea săracilor pentru ajutorarea lor a fost suspendată în luna August, conform hotărârii luată de Comitetul Municipal. Totuși, având în vedere situația excepțional de grea a unor săraci, s'au făcut 154 anchete la domiciliu. Numărul cererilor de ajutorare este de 12.740.

2. S'au acordat ajutoare lunare unui număr de 346 persoane, în sumă de 12.650 RKKS. Ajutoare simultane s'au acordat la 118 persoane în sumă de 1.681 RKKS.

3. Asistență medicală: s'au eliberat 68 adeverințe de paupertate la săraci, în vederea ajutorării lor cu medicamente, consultațiuni medicale și internări în spitale.

4. Cantinele pentru hrana săracilor au hrănit 3846 săraci, dându-li se în total 113.164 mese în mod gratuit.

5. In azilul de noapte, cu un număr de 100 paturi, au dormit 1476 persoane.

6. In azilul de bătrâni și invalizi dala stația 14 a localisății Fontanul Mare s'au întreținut 300 bătrâni și invalizi. Decese nu au fost.

7. In azilul de copii au fost întreținuți 270 copii.

8. In azilul de copii sugaci, în luna August, au fost 65 copii.

9 In casa copiilor defecți au fost 50 copii.

10. Spitalelor Nr. 622 și 623, patronate de Comitetul Municipal, li s'au plătit următoarele sume de bani, reprezentând salariul personalului.

Spitalul Nr. 622	25.780,—	RKKS
Spitalul Nr. 623	6,285,—	„
Total	32.065,—	RKKS

11. Curatela orbilor de pe lângă Comitetul Municipal, a ocrotit 100 orbi, dându-li-se ajutoare băneşti, hrană şi întreţinere.

Societatea surdo-muţilor a ocrotit 93 surdo-muţi. Unii din surdomuţii şomeri, au fost plasaţi la lucru.

Societatea invalizilor a avut un număr de 105 invalizi, membrii ai societăţii.

Ca şi celelalte două societăţi de mai sus, aceasta, are bugetul separat.

D. Primar general Gherman Pântea la diferite solemnităţi şi inaugurări. La magazinul general de desfacere al Direcţiei comerţului, la magazinul de consum al funcţionarilor Guvernământului, Centrul de propagandă militară, noul local al Primăriei, lucrările de pe Bulevardul Nicolae.

Direcţia Aprovizionării

Odată cu începerea anului al doilea de activitate a administraţiei româneşti în Transnistria, Direcţia aprovizionării, care făcuse toate eforturile pentru restabilirea industriei alimentare, având puse la punct cele 9 servicii necesare unei bune şi prompte aprovizionări municipale, a căutat să-şi intensifice activitatea intrând în normal şi lucrând cu un buget echilibrat şi stabil care în această perioadă de timp se prezintă astfel :

Venituri

1. Arenda magazinelor şi depozitelor	4.696,—	RKKS
2. Arenda averii imobile	77.926,—	„
3. Arenda locurilor individuale din pieţe	1.062.758,76	„
4. Exploatarea întreprinderilor	7.794.985,24	„
5. Fondul de amortizare	146.493,70	„
6. Majorări şi amenzi	3.592,30	„
7. Venituri rezultate din exerciţiul bugetului trecut	13.664,36	„
8. Venituri neprevăzute	702.455,31	„
	9.806.569,67	RKKS

Cheltueli

1. Salariile funcţionarilor veniţi din Ţară	143.209,—	RKKS
2. Salariile personalului localnic	425.031,—	„
3. Salariile personalului întreprinderilor în conservare	11.179,—	„

4. Supliment la salariile personalului moldovenesc	3.761,—	RKKS
5. Indemnizaţii de transport	17.846,—	„
6. Ajutoare pentru funcţionari	4.655,—	„
7. Reţineri pensii	19.277,—	„
8. Procurări de mic inventar	2.222.—	„
9. Combustibil (încălzit)	4.238.—	„
10. Iluminat	2.122,—	„
11. Apă şi canalizare	23.159,—	„
12. Furnituri de cancelarie	14.402,	„
13. Publicaţiuni, poştă şi ziare	1.304,—	„
14. Telefon şi telegraf	531,—	„
15. Studii şi investigaţii	345,—	„
16. Intreţinerea mobilierului	3.885,—	„
17. Reparaţia localurilor	14.723,—	„
18. Cheltueli pentru transporturi străine	122.827,—	„
19. Cheltueli de deplasare	6.630,—	„
20. Cheltueli de investiţii	974.657,—	„
Total	1.796.003,—	RKKS

Pe servicii activitatea s'a desfăşurat astfel :

SERVICIUL ADMINISTRATIV

S'a înregistrat la intrare 14.622 hârtii ceeace face 49 hârtii pe zi, iar la eşire 16.423, ceiace dă media de 51 hârtii pe zi.

Biroul de dactilografe a îndeplinit lucrările de corespondenţă a tuturor serviciilor Direcţiei, având de bătut 17929 pagini, în medie 58 pagini pe zi.

S'au cusut 188 dosare, s'a executat 9 ordonanţe şi 34 Decizii precum şi 18 circulare ale Guvernământului.

S'au mai executat 21 Ordonanţe, 43 Decizii, 254 circulare ale Primăriei şi 114 circulare ale Direcţiei, eliberându-se 1662 autorizaţiuni pentru procurarea alimentelor din Transnistria.

Biroul personalului a efectuat următoarele lucrări: 1326 angajări în serviciu, 809 concedieri, 363 transferări, 911 legitimaţii de control, 7.894 diferite dovezi şi înfiinţarea a 255 dosare-caziere noui.

SUBDIRECŢIA COMBUSTIBILULUI

Dela 16 Octombrie 1942, până la 16 Octombrie 1943 Subdirecţia combustibilului a achiziţionat :

Păcură şi petrol	39.610 tone
Motorină	30 „
Petrol lampant	3.268 „
Benzină	294 „
Uleiuri-unsori	139 „
Lemne de foc	13.500 „
Cărbune	7.900 „

In acelaş timp s'a distribuit contra cost :

Păcură şi petrol	30.900,— tone în val.	6.825.700	RKKS
Motorină	34.8 „ „ „	14.400	„
Petrol lampant	6.010,— „ „ „	10.192.100	„
Benzină	474,— „ „ „	369.100	„
Uleiuri-unsori	148 „ „ „	264.200	„
Lemne	13.722,— „ „ „	1.315.100	„
Cărbuni	7.759,— „ „ „	945.800	„
	Total	19.926.400	RKKS

Produsele petrolifere şi cărbunii s'au primit din Ţară prin import, iar lemnele de foc din judeţele nordice ale Transnistriei.

Paralel cu achiziţionarea şi distribuirea diferitelor speţe de combustibil, Subdirecţia combustibilului s'a ocupat şi cu repararea inventarului depozitelor şi bazelor de produse petrolifere ce rămăsese devastate în urma retragerii sovietice.

Astfel s'a reparat la baza petroliferă Nr. 3, un rezervor cu capacitate de 4000 tone şi alte câteva mai mici, precum şi conductele de pompare.

La fabrica Kreking s'a construit o sală de cazane.

S'a amenajat deasemeni un imobil special adoptat pentru a-l folosi ca magazin de desfacere a produselor petrolifere en-detail. Un alt magazin de acest fel a fost reparat şi deschis pe str. Grecescaia Nr. 20.

Deasemenea, Subdirecţia combustibilului pentru a spori mijloacele de mototransport, a montat 3 camioane.

Din 19 Maiu 1943, toate bazele petrolifere, distribuitorul de benzină, precum şi toate instalaţiile şi lucrările ce privesc aprovizionarea cu combustibil lichid a Municipiului, s'au predat Guvernământului.

Paralel cu aprovizionarea, recepţia şi livrarea combustibilului de toate speciile, consumatorilor, Subdirecţia combustibilului a dus compania de raţionalizarea şi întrebuinţarea metodică a cantităţilor de combustibil, atât solid cât şi lichid, înfiinţându-se în acest scop un control special şi fă-

cându-se cursuri de instruire în acest scop.

Pentru iarna 1943-44, Subdirecţia combustibilului a început pregătiri încă de primăvara, căutând să obţină o cât mai intensă livrare a lemnului de foc şi un import satisfăcător de cărbuni, începând aprovizionarea cu combustibil a depozitelor, instituţiunilor şi întreprinderilor municipale în vederea iernei, încă din Aprilie 1943.

Astfel până în prezent s'a distribuit:

	Lemne	Cărbuni
Instituţiunilor medico-sanitare	670 tone	1.428 tone
Intituţiunilor de cultură (şcolare)	157 „	467 „
Diferite organizaţii	822 „	714 „

In afară de aceasta. în luna August a. c. Subdirecţia combustibilului a început distribuirea lemnelor pentru funcţionari şi lucrători, eliberându-se până acum :

Lemne	2.132 tone
Cărbuni	414 „

Spre a spori expedierea lemnelor pentru Municipiul Odesa, s'a început transportarea lor pe Nistru cu şlepuri până la Carolina-Port, iar pentru transportarea pe linia G.F.R.T. s'au expediat lucrătorii şi camioanele necesare.

In prezent stocurile de combustibil aflate în depozit se evaluează la :

Lemne	1.200 tone
Cărbuni	636 „

SERVICIUL PIEŢELOR ŞI HALELOR

Serviciul pieţelor şi halelor prin activitatea sa, a adus Primăriei Municipiului, în urma exploatării pieţelor municipale, următoarele venituri :

Din emiterea autorizaţiilor	20.314,— RKKS
Din arendarea punctelor comerciale	1.130.240,— „
Din majorări	30.394,— „
Din exploatarea cântarelor	238.418,— „
Din exploatarea frigoriferelor	23.451,— „
Total	1.452.824,— RKKS

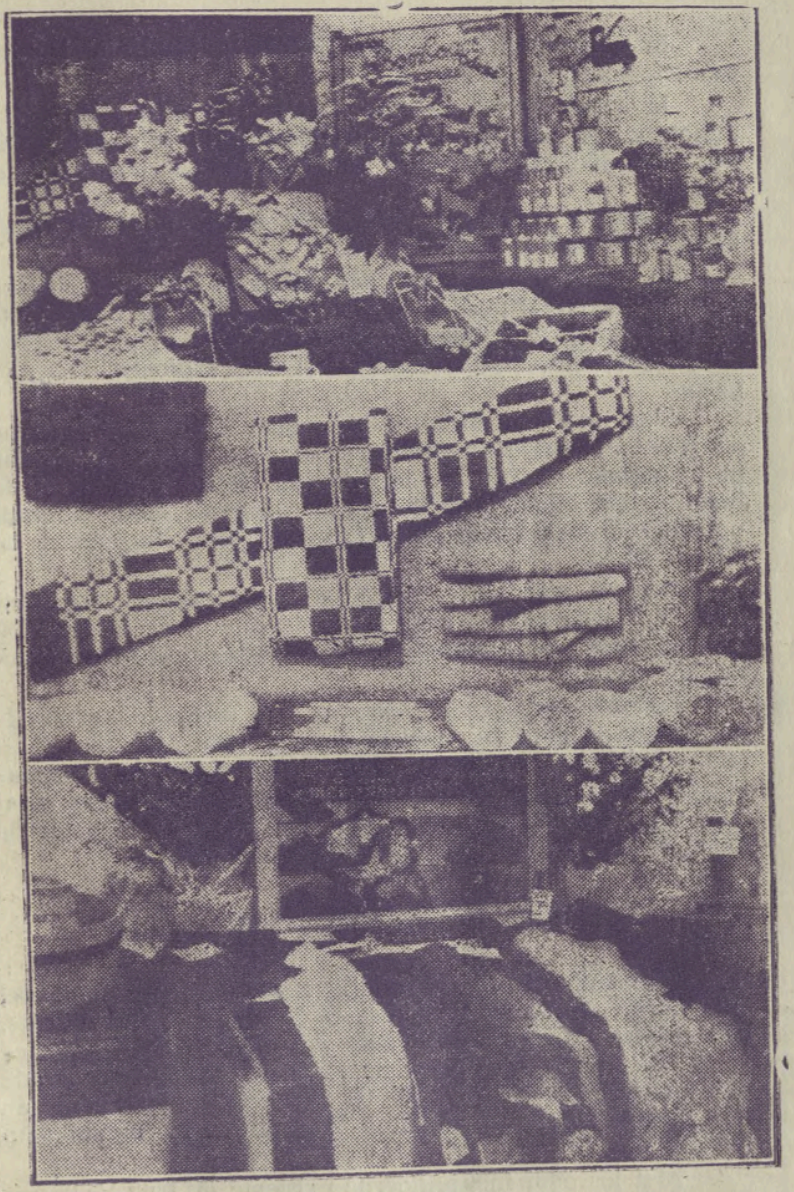

Aspecte dela expoziția produselor întreprinderilor Municipiului Odesa. Standurile de conserve, țesături și încălțăminte.

In acest timp s'a cheltuit pentru întreţinerea pieţelor municipale suma de 239.182 RKKS.

In acest interval de timp s'a emis pentru cele 3.116 puncte comerciale, de care dispune actualmente pieţele noastre, 2950 autorizaţii, în acest număr intrând şi comerţul ambulant.

Dela 16 Octombrie 1942, până astăzi, numărul punctelor comerciale a crescut cu 839.

In decursul acestei perioade de timp Serviciul pieţelor şi halelor a pavat porţiuni de teren în pieţe, pe o suprafaţă de 1.750 m. p. a restaurat pasajul de fructe în piaţa Privos, ars de bolşevici, fiind restabilite şi date exploatării 10 magazine.

S'au mai făcut instalaţii de apeduct şi canal în lungime de 180 m. liniari, s'a reparat reţeaua apeductivă a pieţelor pe o lungime de 240 m. liniari, s'au făcut reparaţiuni de beton armat în suprafaţă de 60 m. p. şi s'a făcut reparaţiuni curente a punctelor comerciale din pieţe, în valoare de 13.000 RKKS.

Printr'o reparaţie detailată s'a redat exploatării frigoriferele din piaţa nouă, s'a reparat şi s'a pus în exploatare 200 cântare, dându-se în funcţiune şi plombându-se 75 complecturi de greutăţi.

Lucrarea de căpetenie care va lăsa urme adânci ale administraţiei române în analele Odesei, este repararea capitală a halelor comunale din piaţa nouă, care dela construirea lor sub regimul ţarist şi până astăzi nu mai fusese reparate, repunându-se în funcţie şi halele de peşte. Cheltuelile totale făcute se ridică la suma de 175.000 RKKS.

SERVICIUL INDUSTRIEI ALIMENTARE

Incepând dela 16 Octombrie 1941, Serviciul industriei alimentare reuşise să restabilească 34 întreprinderi diferite, cari treptat, treptat au fost luate de Guvernământ, astfel că la 16 Octombrie 1942 acest Serviciu nu dispunea decât de 415 întreprieder, dintre cari 10 din cele mai rentabile au fost trecute la Guvernământul Transnistriei în cursul anului acesta.

Mai jos dăm întreprinderile existente la 16 Octombrie 1942 cu producţia în tone şi RKKS, precum şi cu data trecerii la Guvernământ :

	Denumirea întreprinderilor	Producția în tone	Producția în RKKS	Data predării
1	Moara experimentală	1.431,7	622.483	I/IV-943
2	Fabrica de de diete	1.696,8	862.102	I/IV-943
3	Moara Martin Nr. 3	1.159.1	623.425	I/IV-943
4	Moara Crupzavod	3.016.0	1.830.000	rămasă
	Total	7.303,6	3.958.010	
5	Fabrica de pâine Nr. 1	1.319,1	657.508	
6	Fabrica de pâine „Automat"	6.614,0	4.838.000	
7	Fabrica de unt și produse lactice	1.595,5	2.182.288	
8	Uleinița Nr. 4	90	319.190	I/IV-943
9	Uleinița Nr. 5	157,2	601.560	
10	Uleinița Nr. 7	27,5	117.791	15/III-943
11	Fabrica de drojdie	109,7	1.620.000	12/V-943
12	„ de oțet Nr. 1	24,4	56.779	23/II-943
13	„ de oțet Nr. 2	5,2	31.722	23/II-943
14	„ de cafea	105,3	253.381	I/II-943
15	„ de apă gazoasă Nr. 1	186,6	189.361	
16	„ de apă gazoasă Nr. 2	11,3	5.131	în conservare

In total aceste întreprinderi au fabricat 17.559,2 tone în valoare de 14 548.351 RKKS.

După cum se vede, astăzi Serviciul industriei alimentare dispune numai de 5 întreprinderi, celelalte trecând sub conducerea directă a Guvernământului.

SFRVICIUL COMERCIAL

Dacă în perioada până la 16 Octombrie 1942 comerţul era în faza de organizare, în intervalul până la 16 Octombrie 1943, deşi încă sub îngrădirile dictate de războiu, comerţul din Odesa a cunoscut o fază plină de desvoltare.

Sub bolşevici, comerţul se exercita exclusiv numai de Stat, comerţul individual lipsind aproape cu desăvârşire.

Pe lângă instituţii şi întreprinderi existau aşa numitele magazine cu repartizarea închisă, adică aprovizionau un număr limitat de membri.

Dat fiind că iniţiativa particulară nu avea posibilitatea unei manifestări mai ample în domeniul comerţului, în timpul bolşevicilor populaţia era satisfăcută în măsură strict limitată, ajungându-se la standartizare, atât în ce priveşte produsele alimentare, cât şi cele fabricate. Majoritatea alimentelor deşi se produceau în cantităţi mari, cum erau legumele, fructele, peştele, făina, totuşi se simţea o lipsă permanentă, întrucât cea mai mare parte era supusă prelucrării în fabrici (conserve, compoturi, paste făinoase) şi expediate în alte ţări.

Magazinele care deserveau populaţia erau alimentate periodic şi atunci cu marfă în cantităţi limitate, din care cauză luau naştere acele „rânduri", în faţa magazinului, caracteristice regimului sovietice.

Actualmente, comerţul pornit din iniţiativă particulară, se manifestă într'o măsură foarte mare, datorită libertăţii de care se bucură din partea administraţiei româneşti, reprezentând 95 la sută faţă de comerţul exercitat de Guvernământ şi Primăria Municipiului (comerţul de Stat).

Pieţele au fost aprovizionate din abudenţă cu tot felul de produse, iar în cuprinsul oraşului funcţionează un număr foarte mare de magazine şi prăvălii de tot felul, deservind publicul consumator.

Administraţia românească a procedat la organizarea unui Serviciu comercial, prin care se desfac produsele fabricate şi alimente şi care în afară de scopul comercial are şi

rolul de regulator al preţurilor, nedând posibilitatea comerţului particular să ajungă la specula ilicită.

Astfel s'a ajuns ca în prezent Direcţia Aprovizionării să aibă :

95 prăvălii de pâine.
22 „ de băcănie şi coloniale,
5 „ de produse industriale,
2 „ de mobile
17 „ de combustibil.

Afară de aceste magazine se mai vinde marfă şi direct din Depozitele Direcţiei, dar numai pentru cantine şi funcţionari.

Serviciul comercial dispune de 10 gheţării din care s'a aprovizionat oraşul, cunoscând că gheţării particulare nu există.

In total a fost depozitată cantitatea de 10.005 tone ghiaţă, cari s'a distribuit întreprinderilor mari direct din gheţării, iar cantităţile mici prin cele 8 puncte de desfacere, răspândite prin oraş.

Ghiaţa s'a vândut cu 50 RKKS tona, direct din gheţării şi cu 90 RKKS tona en-detail, considerând cheltuelile de transport.

Până la 15 Septembrie a. c. s'a vândut 5.700 tone ghiaţă, incasându-se 271.270 RKKS.

Prin reţeaua comercială a Direcţiei se are în vedere în primul rând satisfacerea lucrătorilor şi funcţionarilor dela întreprinderi şi instituţii. Restul populaţiei se aprovizionează dela prăvăliile municipiului, cu pâine pe baze de cartele şi cu celelalte produse alimentare, după posibilităţi.

SERVICIUL ACHIZIŢIONĂRII

Infiinţat la început ca un sector al Serviciului comercial, dela 1 Octombrie 1942 a fost separat într'un Serviciu independent pe lângă Direcţia aprovizionării.

Dela 1 Octombrie 1942 Serviciul aprovizionării a executat următoarele lucrări :

S'au organizat : a) Două depozite pentru diferite cereale care în parcursul unui an pot să primească şi să elibereze până la 20.000 tone.

b) O bază de legume pentru depozitare, conservare şi

realizare, care într'un an poate să depoziteze şi elibereze până la 10.000 tone

c) Subsoluri pentru depozitarea cartofilor, cu o capacitate de 3.000 tone.

d) Fabrica de murături pentru prelucrarea legumelor de diferite specii, cu capacitate dela 3.000-5.000 tone.

e) Baza de materiale de ambalaj (saci, butoae şi lăzi de diferite mărimi) în valoare de 2.000 RKKS.

f) Puncte de depozitare a produselor achiziţionate, situate în judeţele Transnistriei.

Dela 1 Octombrie 1942 s'a achiziţionat diferite produse în valoare de :

a) Conform ordinelor Guvernământului	4.366.016	RKKS
b) Prin aparatul propriu de achizitori	4.421.560	„

din care :

Cereale	995.401	RKKS
Legume şi fructe	1.803.817	„
Carne şi produse lactice	1.331.901	„
Diverse (mazăre, fasole, magiun etc,)	290.441	„

In acelaş timp s'au realizat :

Cereale	3.728.932	RKKS
Legume şi fructe	2.090.187	„
Carne şi produse lactice	1.331.901	„
Diverse (sare, zahăr etc,)	1.036.576	„
Total	8.187.596	RKKS

Veniturile nette provenite din realizarea produselor dela 1 Octombrie 1942 până astăzi sunt 2.031.000.

In prezent se efectuiază lucrări de stocarea fructelor şi legumelor pentru prelucrarea, precum şi conservarea lor pentru iarnă.

Până acum s'au pus la murat 450 tone castraveţi.

Pentru scăderea preţurilor alimentare pe piaţă, Serviciul achiziţionării a desfăcut în pieţele municipale diferite alimente, care au fost vândute cu un preţ mai redus decât cel al particularilor ; spre exemplu, carnea cu 2-3 RKKS mai eftin decât o vând comercianţii particulari, uleiul vegetal cu 100% mai eftin decât preţurile de pe piaţă. Deasemeni, organizarea vânzării pâinei comerciale. a crupelor şi altor articole a produs scăderea preţurilor.

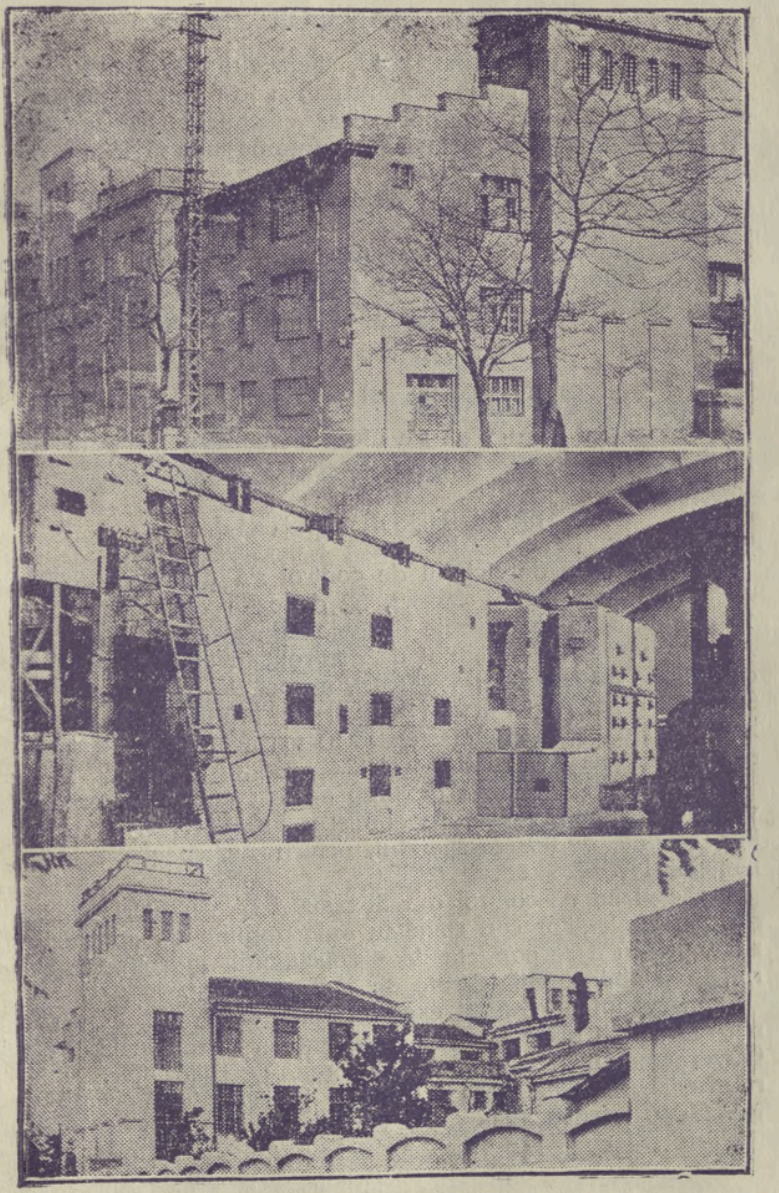

Fabrica automată de pâine. O sală a cuptoarelor. Vedere exterioară a morii Nr. 1.

SERVICIUL TRANSPORTURILOR

Cu luna Octombrie 1942, Serviciul de transporturi, care dispunea numai de automaşini, a fost nevoit să-şi creeze o secţie de hipotransport, care efectuiază transporturile în raza Municipiului, urmând ca automaşinile să facă deplasările mari în afara oraşului.

Astăzi, acest serviciu dispune de 23 automaşini şi 11 camioane cu cai.

Aceste vehicule au transportat în intervalul de timp dela 16 Octombrie 1942 la 16 Octombrie 1943 diferite cereale, făină, fructe, legume, combustibil etc. după cum urmează :

autocamioanele	55.450 tone
camioanele cu cai	17.889 „

In cursul acestui an s'a efectuat construcţia autogarajului şi a grajdului.

SERVICIUL DE CONTROL

Activitatea Serviciului de control s'a desfăşurat astfel :

S'au controlat 31 fabrici, 32 depozite ale Primăriei şi 13 controluri la magazinele de coloniale ale Primăriei.

Controlorii Serviciului de control au luat parte la 49 comisii de inventariere, verificări, clasări de materiale şi au făcut 57 cercetări în urma plângerilor primite dela persoanele particulare, efectuând şi 10.240 verificări la întreprinderile comerciale particulare.

In această perioadă de timp au fost dresate 57 procese verbale de contravenţie, s'a confiscat 119 kgr. carne şi 282 kgr. seminţe de floarea soarelui, pentru nerespectarea ordonanţelor Nr. 43 şi 88.

Serviciul de control a mai făcut 527 cercetări pe teren, comercianţilor cari solicitau autorizaţiuni de aprovizionare, pentru a se constata dacă solicitantul îndeplineşte cerinţele şi obligaţiunile cerute de Guvernământ.

Serviciul de control exercită zilnic controlul în vederea respectării dispoziţiunilor ordonanţelor Municipale şi ale Guvernământului, precum şi aplicarea deciziilor Nr. 2.946 relativ la orarul de lucru la întreprinderile particulare şi Ord. Nr. 2.086 relativă la taxa de vinuri.

Direcţia Zootehnică şi Sanitară-Veterinară

Direcţia Veterinară a avut în cursul acestui an următoarea organizare:

a) Direcţia centrală
b) Trei raioane veterinare,
c) Abatorul combinat,
d) Trei spitale veterinare,
e) Ecaterisajul,
f) Patru staţiuni pentru controlarea cărnei.
g) Patru staţiuni pentru controlarea laptelui şi derivatelor lui.

1. Direcţia centrală a avut grija să legifereze prin diferite ordonanţe întregul serviciu veterinar şi zootehnic.

Aceste ordonanle s'au publicat după ce au fost aprobate de către Guvernământul Transnistriei.

S'a făcut recensământul populaţiunei animale, după care se află în prezent în raza Municipiului Odesa 2.487 cai, 3.289 bovine, 2.000 capre, 350 oi, 2.377 porci, 10.773 păsări de curte, 143 stupi de albine, 642 iepuri de casă, 6 măgari şi 2 catâri.

2. Prin înfiinţarea serviciilor veterinare de raioane s'a pus bază unui control serios asupra tuturor măcelăriilor, lăptăriilor, pescăriilor, fabricilor de cârnaţi şi tuturor prăvăliilor unde se desfac alimente de provenienţă animală. Prin aceste organe de control s'au efectuat 3.348 inspecţii la măcelării, 711 inspecţii la lăptării, 3.325 inspecţii în curţile pentru adăpostirea animalelor sosite din afară de raza oraşului. S'au

inspectat deasemenea în permanență 1.160 grajduri de cai, 1.767 grajduri de bovine și fabricile de cârnați de 10.899 ori,

3. Abatorul combinat, după cum reese și din titlu, nu este numai un abator propriu zis pentru tăierea animalelor, ci are mai multe secții industriale, igienice și sanitare, după cum urmează: secții pentru prelucrarea coarnelor, oaselor, sângelui, cărnurilor confiscate etc.

In acest abator s'au tăiat: 9.842 bovine mari, 750 mânzate, 3.738 tăurași, 5.503 porci, 6.663 oi și 125 capre.

Pe lângă acest abator mai sunt în oraș încă trei abatoare pentru tăierea păsărilor, în cari s'au tăiat 26.296 păsări; la filiala abatorului Balșoi Fontan s'au tăiat 599 bovine.

Spitalele veterinare, cari sunt înzestrate cu toate instrumentele și medicamentele necesare, au dat asistență medicală la: 5.416 cai, 2.251 bovine, 1.289 porcine, 938 ovine, 16.908 câini, 472 pisici și 123 păsări.

Față de anul trecut, numărul animalelor tratate a scăzut cu 50 la sută.

5. S'a declarat: scabie la 19 cai și la 8 câini, rugetul porcilor la 43 de gospodării, pesta la 22 porci, tetanus la 4 cai, turbarea la 12 câini, holera la 40 păsări.

Afară de turbare, care este permanentă în orașul Odesa și care cu cele mai severe măsuri abea se poate combate, celelalte boli au fost introduse din afară de raza orașului.

6. Stațiunile pentru controlul cărnii și derivatelor ei, sunt foarte practice pentru că nici o carne nu poate să fie pusă în consumație mai înainte de a fi trecut prin aceste stațiuni.

Până astăzi, au fost examinate aci: 541.800 kgr. carne de bovine, 2.300 kgr. carne de mânzate, 31.350 kgr, carne de ovine, 205.300 kgr. carne de porci, 18.060 kgr. cârnați, 58.140 kgr. slănină, 62.760 kgr. pește și 64.280 bucăți păsări, adică aproximativ cu 100 la sută mai mult decât anul trecut.

7. La stațiunea pentru controlarea laptelui, s'au examinat 1.031,5 tone de lapte, 25 tone smântână, 12,88 tone brânză de vacă, 54,84 tone de unt și 27,6 tone caș.

S'au făcut 87.827 analize de lapte, adică s'a examinat față de anul trecut de trei ori mai mult lapte.

8. Prin punerea la punct a serviciului de ecarisaj, toate cadavrele animalelor și câinilor uciși s'au prelucrat, făcându-se diferite produse industriale și piei cari s'au predat Guvernământului.

S'au ridicat 70 cadavre de cai, 7 de bovine, 79 porci.

Aspecte din activitatea zilnică a personalului Direcției sanitară-veterinară.

S'au ucis 1.315 câini şi 8 pisici, de 100 ori mai mult ca anul trecut.

9. Sporindu-se populaţia animală a oraşului, a fost necesar înfiinţarea unei staţiuni pentru montarea fermelor reproducătoare.

In prezent există aci 20 tauri, 1 armăsar, 10 vieri şi 10 ţapi.

10. In târgul de animale au intrat 5.171 de cai, 10.853 bovine, 6.011 porcine, 5.365 ovine şi 1.252 caprine, adică de 3 ori mai mult decât anul trecut.

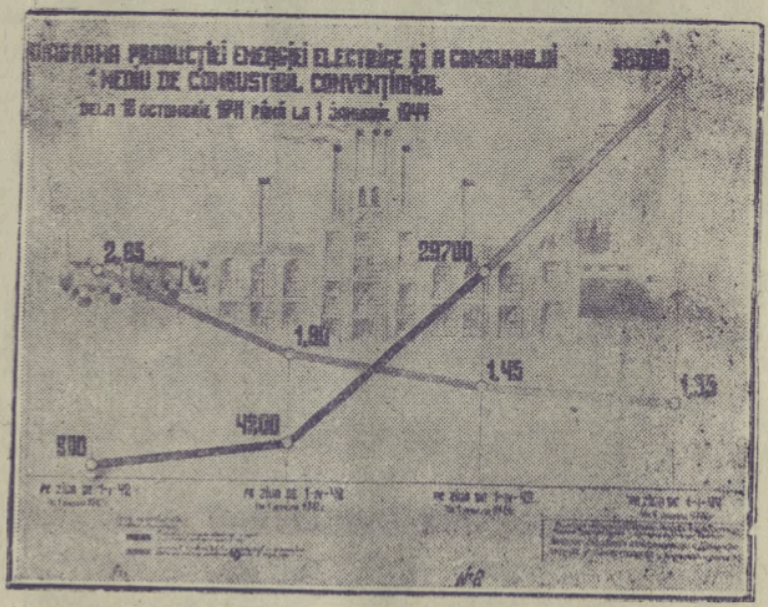

Direcţia Electrotechnică

In intervalul de timp al celui de al doilea an de administraţie românească, au fost continuate lucrările curente, care erau menite să îmbunătăţească gospodăria electrotehnică a oraşului, la desvoltarea producţiei centralei elrctrotechnice a Municipiului şi asigurarea posibilităţilor înregistrărei nouilor abonaţi ai sectoarelor, industrial şi particular.

CENTRALA ELECTRICĂ

Puterea de producţie a centralei electrice pe data de 16 Octombrie 1942 era aproape 4.300 kw. Lipsa energiei electrice, suferită de oraş, impunea să se facă tot posibilul, şi chiar imposibilul pentru a readuce turbogeneratorii distruşi de bandele bolşevice la funcţionare, creind o centrală electrică în stare de cxploatare. Intâmpinând mari dificultăţi la confecţionarea pieselor de turbogeneratori distruşi şi executând cu mijloace proprii a uzinei piesele corespunzătoare, executate în trecut numai de Uzinele şi fabricele de specialitate, s'a reuşit a ajunge la puterea de producţie a energiei până la 7.000 kw.

In afară de montajul de turbogeneratori au fost executate lucrări însemnate pentru îmbunătăţirea situaţiei reconstrucţiunilor şi aparatelor centralei electrice.

Aceste lucrări cari au contribuit la majorarea fundamentului de exploatare a centralei sunt următoarele :

Schimbarea economaizerului pentru cazanul Nr. 3 dela

uzina Nr. 1, reparaţiunile generale ale cazanului Nr. 10 dela uzina Nr. 2, reparaţiuni curente la 5 cazane, revizuirea turbinelor şi condensatorilor-agregaţi, reparaţiunile pompelor şi automatelor electrice, reparaţiunile aparatelor şi a şinelor.

Afară de aceasta s'au efectuat lucrări însemnate la repararea clădirilor centralei, ale secţiilor suplimentare, precum şi sădirea pomilor şi florilor pe întreg teritoriul uzinei.

Exploatarea centralei pe anul bugetar se explică în următoarele cifre:

1) Producţia electroenergiei dela 16.X. 1942 până la 16.X.1943 30.062.000 kw.
2) Consumul electroenergiei pentru nevoile proprii şi gospodăreşti 7,68 %

Limitându-ne numai la enumerarea lucrărilor principale de exploatarea şi îmbunătăţirea stărei reţelelor electrice, urmează a se arăta următoarele măsuri luate:

- S'au supus revizuirei 90 de transformatori.
- S'au efectuat reparaţiuni generale la 16 transformatori.
- S'au reparat 111 km. reţea electrică de înaltă tensiune, precum şi 39 km. cablu subteran.
- S'a făcut reparaţia generală la reţeaua de înaltă tensiune pe distanţa de 64 km. şi montarea de linii noui, tot de înaltă tensiune, pe distanţa de 2.670 m.
- S'au controlat, reparat şi montat 8.125 comptoare.
- S'a lucrat la documentarea întinderei reţelelor electrice pe intregul teritoriu al oraşului şi comunele suburbane, unde există reţeuua electrică de înaltă şi joasă tensiune, a căror planuri au fost distruse de bolşevici, şi în urma căror lucrări s'a descoperit 80 km. reţea subterană, pentru a cărei stabilire au trebuit să se facă 198 sondări cu ajutorul aparatelor indicative speciale.

In afară de aceasta s'au lucrat la planurile de reţea de joasă şi înaltă tensiune.

Pentru protecţia reţelelor electrice contra descărcărilor atmosferice s'au confecţionat 300 de paratrăsnete-automate.

-S'a demontat 25 km. reţea electrică care a fost în stare de nefuncţionare.

- S'au demontat 5 staţiuni de transformatoare neutilizabile.
- S'a efectuat reparaţia la instalaţiile de iluminat a abonaţilor la 1.614 imobile.
- S'au făcut montaje noui la instalaţii electrice interi-

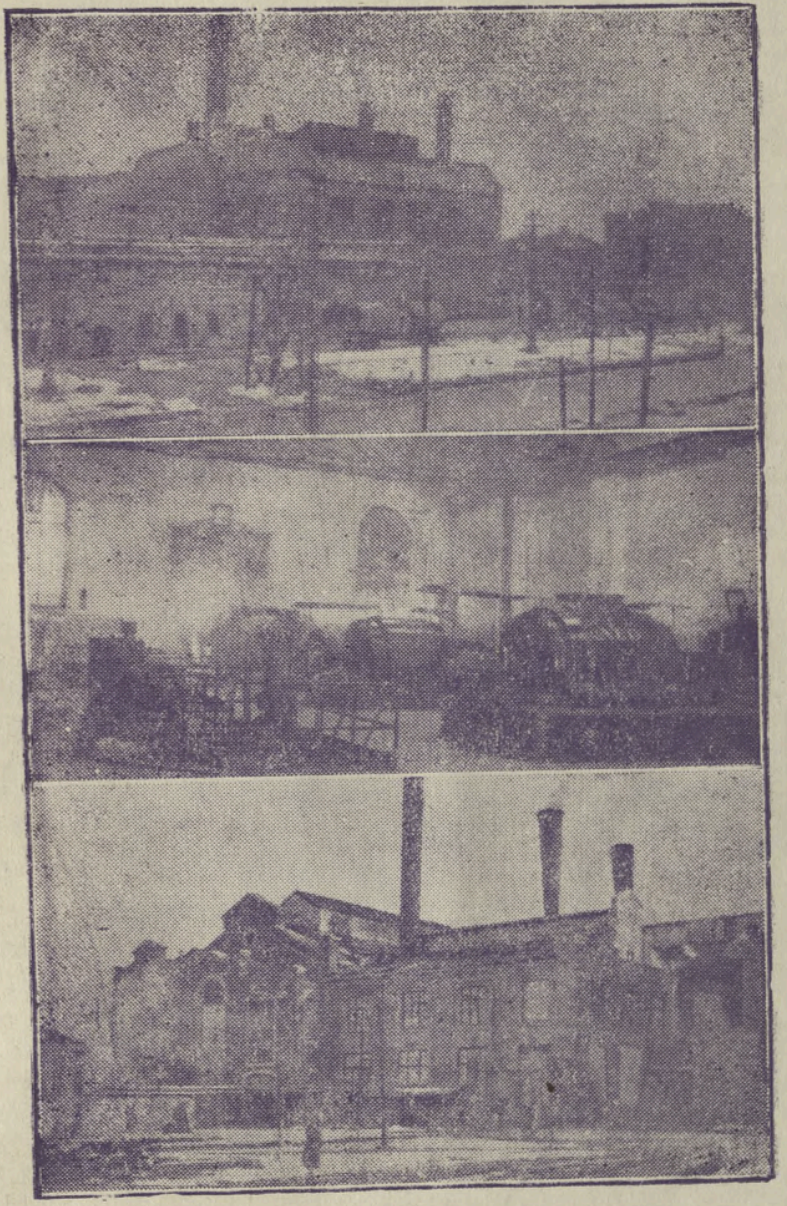

Uzina electrică Nr. 1, sala dinamurilor, uzina electrică Nr. 2

oară la aerogara Tătarca, la Direcţia industriei alimentare etc.

- S'au montat sirene pentru A. P.

In această perioadă de timp s'au făcut racorduri la un număr de 6.869 abonaţi, în care intră întreprinderile industriale şi comerciale.

S'a efectuat revizuirea instalaţiilor electrice din apartamente şi întreprinderi industriale şi comerciale. în număr de 15.139.

Efectivul cantitativ al funcţionarilor şi lucrătorilor Direcţiei electrotechnice (inclusiv Uzinele şi reţeaua) la sfârşitul perioadei, cuprinsă în această dare de seamă, se caracterizează cu următoarele date :

Funcţionari	aprox. 280
Lucrători	„ 1.000

Volumul lucrărilor generale de reconstrucţie, prevăzut pentru anul viitor se evaluiază la suma de 4.000.000 RKKS.

Direcţia Apeductului şi Canalizării

I. – *Uzina de apă „Nistru"*

Uzina de apă „Nistru" a lucrat în continuu, livrând apă în oraş, în medie 54.860 metri cubi pe zi.

II. – *Uzina de apă „Ciumca"*

Uzina de apă „Ciumca" a lucrat în continuu, livrând apă în oraş, în medie 46.270 metri cubi pe zi.

Atelierele uzinei au lucrat după cum urmează :

a) Atelierul de turnătorie a turnat 20.586 kgr. fontă şi 2.081 kgr. aramă ;
b) Atelierul de apometre a reparat 3.433 buc. apometre.
c) Atelierul mecanic a confecţionat 5.776 bucăţi diferite piese ;
d) Atelierul electric a executat lucrări curente de reparaţii a instalaţiilor electrice ale uzinei.

III. – *Reţeaua apeductului*

S'au executat lucrări de reparaţii a reţelei apeductive. Au fost efectuate 4.114 lucrări de exploatare.

IV. – *Puţuri arteziene*

A lucrat substaţia „Stolbovaia", livrând apă. în mediu 2.400 metri cubi pe zi.

A mai lucrat puțul artezian „Lusdorf" și s'au executat lucrări de reparație a mai multor puțuri.

V. - In cursul anului s'au efectuat următoarele lucrări la rețeaua de canalizare.

a) Au fost curățate colectoare în 110 cazuri ;
b) Au fost curățite colectoare de secțiuni mici în 19.125 cazuri ;
c) Au fost curățate guri de primirea apelor de ploi 805 bucăți.

VI. - *Statiile de repompare*

a) Stația Nr. 1 a repompat 3.859.900 metri cubi de apă menajeră ;
b) Stația Nr. 2 a repompat 188.800 metri cubi de apă menajeră ;
c) Stația Nr. 3 a repompat 351.625 metri cubi de apă menajeră ;
d) Stația Nr. 8 a repompat 52.401 metri cubi de apă menajeră.

In total 4.453.726 metri cubi.

In afară de aceasta, Stația Nr, 4 a repompat apa rămasă dela inundația câmpurilor de irigație în cantitate de 16.143.200 metri cubi.

VII. *Câmpurile de irigație*

Din toată suprafața câmpurilor de irigații, inundată de sovietici, au fost secate până în Martie a. c. 250 ha. care au fost arate, iar în lungul canalelor au fost sădiți pomi,

Din suprafața secată, 67 ha. sunt lăsate ca terenuri de filtrare; 177 ha. sunt date în arendă ca grădini de zarzavat, iar 6 ha. sunt în rezervă.

Se mai fac lucrări pentru restabilirea a încă 124 ha. care vor fi redate exploatării în anul 1944.

In afară de această gospodărie auxiliară a recoltat furaje (ovăz și porumb) de pe suprafața de 45 ha.

Secția branșamentelor apeductive și de canal

a) S'au citit apometre	87.428	bucăți
b) S'au întocmit conturi pentru abonați	83.888	„
c) S'au instalat apometre noui	358	„

Inaugurări de lucrări în prezența autorităților civile și militare.

d) S'ău inlocuit apometre defecți	2.506	bucăți
e) S'au lichidat scurgeri	1.914	caz.
f) S'a stabilit consumul la întreprinderi	4.073	„
g) S'a revizuit instalația internă la	9.400	imob.
h) S'au controlat imobile pentru înlăturarea scurgerilor	2,448	caz.

Secția de construcții și reparații a executat lucrări de reparații de tot felul la întreprinderile Direcției.

Direcţia Tramvaelor

In cursul celui de al doilea an de conducere românească, datorită lucrărilor executate şi unui şir întreg de măsuri, Direcţia tramvaelor a înfăptuit următoarele realizări, pe servicii, după cum urmează :

I. *Serviciul mişcării.*

Mişcarea de pasageri ai tramvaelor se caracterizează prin următoarele indicative principale tehnice şi de exploatare :

Perioada de timp	Emis. mijlocie a vag. pe zi (unit.)	Vagoane - zile -	Vagoane - ore -	Durata mijlocie a mişc. (în ore)	Parcursul general al vagoanelor în klm,	Încărcarea pe un vag. (klm.)	Pas. transp. (în mii de sect. de linii	Beneficii (în RKKS)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Oct. 1942- Sept. 1943	43,7	15.940	198354	12,4	2.552.804	5,8	14837	8.493.000
Noemb. 941 - Sept. 942	25,4	9.257	104463	11,3	1.390.721	6,8	9.408	1.894.000
In % %	172,1	172,1	189,9	109,7	189,9	85,3	157,7	444.500

Din datele de mai sus, reese că mişcarea de pasageri a crescut din lună în lună, fiind în luna Iulie 1943 maximală la toate indicativele de exploatare. Acest lucru a fost

atins în urma punerii în exploatare a ultimului turbogenerator dela uzina electrică centrală, începând din cea de a doua jumătate a lunei Maiu, ceeace a permis să se mărească cantitatea energiei electrice, care se livra pentru nevoile tramvaiului.

Astfel, în luna Aprilie, Direcţia tramvaelor a obţinut 400 kw., începând din cea de a doua jumătate a lunei Mai - 800 kw., iar dela orele 11 zilnic 1.000-1.100 kw.

Dar cu începere dela 4 August a. c. livrarea energiei electrice s'a redus limitându-se la finele lunei August şi în tot cursul lunei Septembrie la 300 kw.

In limitele ce sunt condiţionate de cantitatea energiei electrice, livrată tramvaelor, se face emisiunea vagoanelor pe linii şi durata circulaţiei acelor vagoane. Mărirea emisiunei vagoanelor. începând din luna Maiu, a permis să se mărească numărul liniilor exgloatate. In luna precedentă au funcţionat 13 linii şi anume: Nr. 1, 2, 6, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 28 şi 29, In lunile Maiu şi Iunie s'au mai adăogat liniile: Nr. 20 spre limanul Hadjibei, Nr. 24 spre Langeron, Nr. 4 spre Zastava-Langeron şi Nr. 23 spre Culicovo-Pole - Spitalul Herson. Comparând datele din darea de seamă ce se referă la anul curent, cu indicativele din anul trecut (vezi tabelul cu indicativele tehnice şi cele de exploatare), vedem că, cu toate împrejurările nefavorabile, toate indicativele de producţie au fost cu mult depăşite. Având in vedere acest luaru mai trebue să luăm în consideraţie, că în cursul anului a avut loc modificarea tarifelor peetru transportul călătorilor în sensul urcării acelor tarife.

Normalizarea vieţii din oraş, organizarea şi desvoltarea instituţiilor şi întreprinderilor administrative, industriale şi comerciale, deschiderea teatrelor şi cinematografelor, înviorarea gospodăriilor şi localităţilor suburbane de vilegiatură, deschiderea plajelor şi ridicarea stării materiale a populaţiei. au avut drept rezultat necesitatea mereu crescândă de transport cu tramvae, cerută de populaţia oraşului.

In ceeace priveşte partea financiară, se poate spune că beneficiul din acest an de 1.894.000 RKKS este egal cu suma de 8.493 RKKS faţă când în anul trecut s'a realizat suma de 1.894 RKKS, ceeace prezintă diferenţa de 448,5 la sută (vezi coloana 9).

Creşterea atât de bruscă a câştigurilor se explică nu numai prin numărul vagoanelor emise şi numărul călătorilor transportaţi, ci şi prin acel fapt că, în cursul unui singur an tariful de călători cu tramvaiul a fost ridicat de 3 ori şi anume:

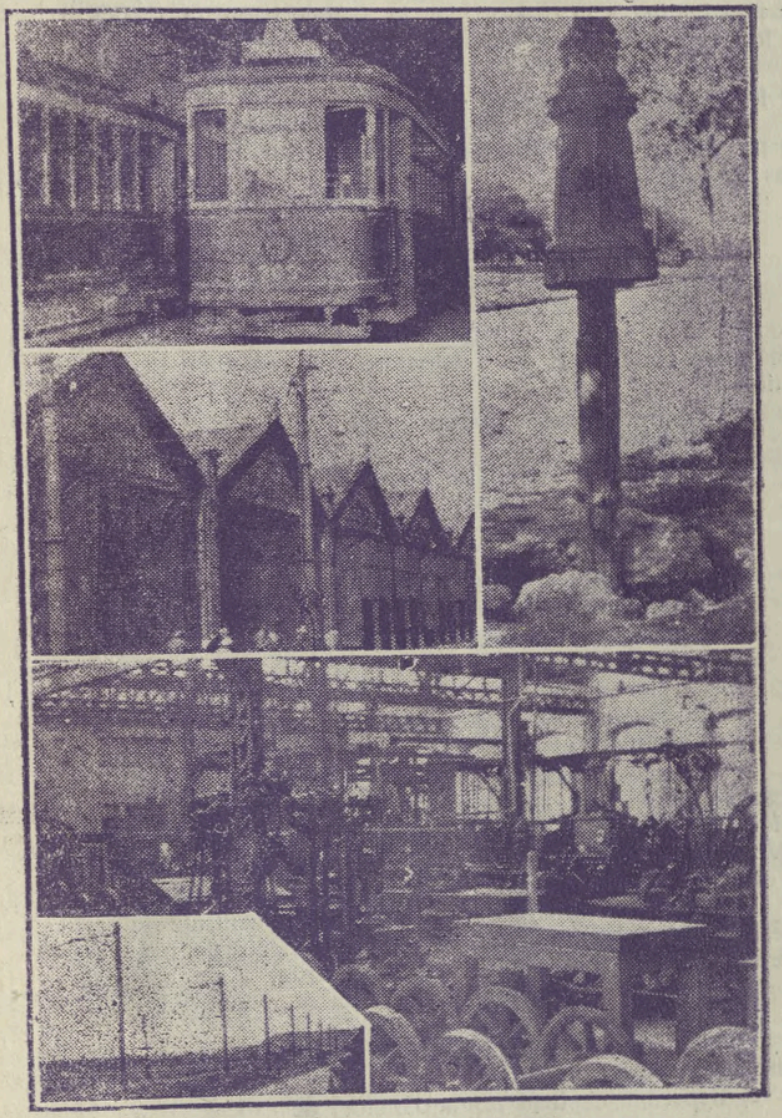

Noui vagoane de tramvai, depourile, atelierul mecanic, o linie aeriană, un stâlp distrus de bolşevici.

1) Începând dela 12 Iulie 1942, tariful pentru un sector de linie se urcă la 25 pfenigi, în locul celor 15 pfenigi de mai înainte - la călători, iar la bagaje până la 1 RKKS, în locul tarifului de 30 pfenigi.

2) Din ziua de 27 Octombrie a aceluiaş an, tariful de 25 pf. se urcă la 50 pfenigi.

3) Din ziua de 16 Mai 1943 - dela 50 pf. se urcă la 75 pf.; tariful de 1 RKKS pentru transportul bagajelor a rămas neschimbat.

II. *Serviciul material rulant.*

In acest timp a fost reparat un număr de 147 vagoane cu motor şi 23 remorci, ce se află în exploatare. Atelierele de reparaţii, în scopul întreţinerii materialului rulant în bună stare technică şi de exploatare, au efectuat în acest răstimp :

1. Reparaţii reduse (parcursul de 25-30.000 klm,)	15	vagoane
2. Reparaţii de restabilire după avarii sau operaţii de răsboi	3	„
3. Vopsiri de vagoane	102	„
4. Reparaţii capitale:		
a) vagoane cu motor de marfă	2	„
b) curăţitori de zăpadă	3	„
5. Preparativele în vederea toamnei - roparaţia acoperişurilor, ferestrelor şi uşilor	50	„
6. S'a executat reparaţia profilactică a utilajului la ateliere	50	bancuri

7. A fost executată o canitate considerabilă de lucrări mecanice, de fierărie, de sudură electrică şi de tâmplărie - conform comenzilor unităţilor militare, ale Guvernământului, ale Direcţiilor Primăriei, ale C.F.R., ale şantierului Domba, ale diferitelor fabrici şi uzine din Odesa şi alte localităţi.

8. Având în vedere oxploatarea secţiei centrale de cazane, în timpul sezonului de iarnă, care încălzeşte toate atelierele, depoul şi localurile administrative, - s'a efectuat reparaţia capitală a două cazane, precum si a întregului sistem de încălzire.

Pe data de 15 Octombrie 1943 se află în stare de execuţare următoarele lucrări :

a) Reparaţia capitală a vagoanelor de pasageri	2 vagoane

b) Reparaţia redusă 2 vagoane
c) Reparaţia curăţitorului de zăpadă 1 „

Executând ordinul unităţilor militare, Direcţia tramvaelor a predat pentru oraşele din ţară, începând din momentul ocupării oraşului Odesa de către trupele române şi cele germane şi până în prezent, un număr de 118 unităţi, printre care :

a) vagoane cu motor	66
b) vagoane remorce	9
c) vag. de marfă cu motor	14
d) platforme	29

III. *Serviciul Linii şi clădiri*

Problema principală de care se ocupă Serviciul linii şi clădiri, rezidă în restabilirea liniilor de tramvai şi aducerea acelor linii în stare bună de exploatare. In cursul anului cercetat la linii şi clădiri au fost executate următoarele lucrări mai importante :

1. Au fost reparate în mod capital liniile Nr. 6 şi 20, cari au suferit în urma inundaţiilor.

2. Au fost executate reparaţiile capitale şi cele curente cu înlocuirea acelor, încrucişărilor, ridicarea liniilor şi înlocuirea şinelor pe curbele liniilor Nr. 1, 2, 4, 10, 11, 12, 13. 15, 18, 21, 23, 28 şi 29.

3. Au fost restabilite liniile de tramvai Nr. 4 şi 16 cari au fost distruse de bombe în timpul retragerii bolşevice.

4. S'au făcut pavările străzilor din oraş precum şi părţile pavajelor aferente liniilor de tramvai.

In afară de lucrările de mai sus, au fost efectuate reparaţiile capitale ale pavilioanelor dela staţiile de tramvai pe linia Nr. 17, precum şi o parte din cele din raza oraşului ; s'a executat deasemenea reparaţia curentă a acoperişurilor, ferestrelor, uşilor, duşumelelor şi sobelor dela încăperile ocupate de diferite servicii, ateliere şi alte obiecte ale Direcţiei, precum şi reparaţia reţelei de canalizare şi apeduct dela depoul Richelieu.

In prezent se efectuiază următoarele lucrări :

a) Se execută construirea unui bloc-post pe evantaiul dela depoul Richelieu.

b) Se execută reparaţia curentă a liniilor Nr. 9 şi 18, precum şi a altor linii în cuprinsul oraşului.

c) Se termină reparaţia curentă a clădirei, ocupată de Direcţia tramvaelor, precum şi reparaţia încăperilor, ocupate

de ateliere şi staţiile de tramvai. Este necesar de adăogat, că Direcţia tramvaelor a predat, în urma ordinului respectiv, ce a fost dat de către autorităţi, în anul curent, pentru oraşul Constanţa, 3 klm. de linii, în care scop au fost demontate liniile Nr. 22 şi 25.

IV. *Serviciul gospodăriei electrice*

1. Au fost desfăşurate lucrări în legătură cu restabilirea reţelei aeriene de contact.

2. Sunt în curs lucrările de restaurare şi de punere la punct a aparaturei dela substaţii.

V. *Serviciul administrasio*

Numărul total a oamenilor, ce sunt în serviciul Direcţiei tramvaelor pe data de 15 Octombrie 1943, este de 1.117 din cari 149 funcţionari, 916 lucrători şi 112 personalul de serviciu.

Toţi aceşti oameni sunt deserviţi de o popotă care zilnic serveşte un număr de 275-300 mese cu preţuri reduse (2 RKKS pentru o masă cu carne şi 1 RKKS o masă vegetariană - cu pâine). Popota Direcţiei tramvaelor este aprovizionată cu producte de către gospodăria auxiliară, situată la fosta vilă Covalenschi, având o suprafaţă de pământ cultivabil de 40 ha. In afară de aceasta, o suprafaţă de 10 ha. pământ cultivabil, este împărţită unui număr de 83 grădinari individuali, cari deasemenea se află în serviciul Direcţiei tramvaelor. Gospodăria auxiliară a semănat o suprafaţă de 37 ha. din cari 17 cu orz, 7 cu cartofi, 4 cu roşii, iar restul pământului disponibil a fost utilizat pentru legume. Recolta bună, ce a fost realizată anul acesta. după predarea celor 25 la sută din acea recoltă, va asigura pe deplin cu legume popota, dând posibilitatea funcţionarilor acestei Direcţiei să-şi procure legume cu preţuri mai reduse decât cele existente în piaţă. In scopul aprovizionării tuturor lucrătorilor şi funcţionarilor încadraţi, Direcţia tramvaelor a deschis din ziua de 1 Septembrie a. c. un magazin de consum Nr. 7. La depoul Richelie s'a amenajat pentru magazinul de consum un local special, care este deservit de personalul respectiv. Toţi lucrătorii şi funcţionarii au primit cartele numerotate.

Deasemenea, având în vedere îmbunătăţirea stării materiale a colaboratorilor, s'a înfiinţat cu începere din luna

D. guvernator Alexianu inspectând șantierele de lucru ale Primăriei Odesa.

Maiu, a. c. o cassă de ajutor reciproc cu un capital rulant de 8.000 RKKS.

In timpul perioadei care a trecut, a fost acordat un număr de 250 împrumuturi pentru cei nevoiaşi.

Ambulatorul medical de pe lângă Direcţia tramvaelor dă ajutor zilnic în medie unui număr de 50 bolnavi. Cabinetul dentar deserveşte zilnic un număr de 10-12 persoane.

Toţi funcţionarii şi lucrătorii din serviciul Direcţiei tramvaelor au fost inoculaţi de către ambulatorul medical al acestei Direcţii cu un ser antiholeric.

Direcţia Vilelor şi Grădinilor publice

Activitatea acestei Direcţii – care în primul an (Oct. 1941–42) imediat după ocuparea Odesei, a început mai întâi cu inventarierea, apoi a trecut la organizarea, iar după aceia la refacerea şi în sfârşit la exploatarea bunurilor administrate de ea – în acest al doilea an, pentru a se realiza o exploatare mai productivă, s'a manifestat în primul rând printr'o organizare descentralizatoare a Direcţiei, – mai largă şi potrivită cu structura şi valoarea considerabilă a bunurilor administrate.

In acest scop, – având în vedere şi faptul că, aceste bunuri : vilele cu livezi şi vii, pământ arabil cu câmpurile de irigaţie, parcuri cu grădini publice şi pepiniere, deşi situate în raza oraşului, erau răzleţite pe o suprafaţă de circa 3.700 ha., iar unele din ele cum sunt vilele cu casele de odihnă, erau aflate la o depărtare dela un capăt la altul la circa 30 km., Direcţiunea a fost organizată pe 3 Subdirecţii, bine distincte una de alta, fiecare condusă de către un subdirector.

SUBDIRECŢIA EXPLOATĂRII VILELOR ŞI A TERENURILOR URBANE.

1. – Prin trecerea dela Direcţia Medico-Sanitară în administrarea acestei Subdirecţii a 226 case de odihnă şi sanatorii de vară, cât şi 593 de locuinţe dela Direcţia Imobilelor

situate în regiunea vilelor, - numărul vilelor acestei Subdirecţii s'a ridicat dela 1.580 câte au fost în anul 1942, - la 2.399 în anul 1943.

2. - Din numărul de mai sus, 60 de vile şi case de odihnă au fost date în folosinţa gratuită armatei româno-germane şi italiene, şi 1910 arendate diferitelor persoane, în primul rând foştilor proprietari, funcţionarilor din ţară şi celor localnici, apoi intelectualilor localnici.

3. - De subliniat faptul că. din numărui de vile distruse în 1941 din cauza bombardamentului şi a furturilor de către localnicii dela periferie (uşi ferestre, obloane, podele, acoperişuri etc.). - un număr de 391 de vile au fost complect refăcute de către arendaşii lor în schimbul avantajelor ce li s'au acordat cu ocazia arendării vilelor.

4. - In modul acesta Subdirecţia vilelor a reuşit nu numai să conserve spre exploatare vilele găsite locuibile la ocuparea Odesei, dar părăsite şi lăsate la discreţia devastatorilor, dar să şi mărească în anul 1942-43 acel număr cu încă 391 de vile, ale căror reparaţiuni a necesitat suma de 250.000 RKKS - din care Primăria a cheltuit din bugetul ei abea 43.000 RKKS.

SERVICIUL AGRICOL

1. - Toate vilele fiind dotate cu câte o livadă, grădină sau vie, - acest serviciu a fost integrat la Subdir. vilelor.

2. - In primul an agricol (1942) neputându-se identifica toate terenurile Primăriei din cauză că încă nu era stabilită raza oraşului, iar prin distrugerea digului de către bolşevici, apa mării a acoperit o suprafaţă considerabilă a câmpurilor de irigaţie dela Perisip, - acest serviciu a reuşit totuşi să dea în arendă, pentru grădini de zarzavat în 1942, - 1.028 ha., iar în anul agricol 1942-43 această suprafaţă s'a ridicat la 1.450 ha.

3. - Rezultatul exploatării acestor terenuri a dat populaţiunei şi armatei în acest al doilea an o cantitate de 3.880.000 kgr. de diferite zarzavaturi şi alte produse - fapt care a contribuit nu numai la îndestularea cu alimente a oraşului, dar şi la o scădere considerabilă a preţurilor speculative ale pieţii.

* * *

Cu toate greţăţile împlinite în primul an (1941-42), -

Serele, grădinile, culturile de zarzavat, atelierele de sculptură și olărie.

ele au fost învinse numai datorită muncii asidui a funcţionarilor localnici, cari au înţeles, sub impulsul conducerei Primăriei româneşti, să muncească onest. Această Subdirecţie a reuşit şi în acest al doilea an de administraţie, - să nu trăiască din bugetul Primăriei. Intr'adevăr, pentru suma de 750.000 RKKS. prevăzute ca chelteli, până la 15 Septembrie 1943, s'a realizat pe cale de arendă, 818.000 RKKS.

SUBDIRECŢIA ECONOMATULUI

1. - Pentru a satisface marile necesităţi ale Guvernământului de produse alimentare, necesare atât Industriei alimentare cât şi armatei, - din ordinul domnului Guvernator a fost înfiinţată pe 1 Iulie a. c. (pe lângă Direcţiunea vilelor) o Subdirecţie a economatului având ca scop colectarea dela arendaşi şi predarea la Guvernământ contra-cost şi pe preţ maximal, a cotei de 25 % din totalul recoltei realizate, plus, gratuit, o cotă ca contribuţie de război.

2. - Deşi înfiinţată abia de două luni şi jumătate, această Subdirecţie procedând la evaluarea recoltei celor 1425 arendaşi, a realizat o cantitate de 1.053.500 Kg. de zarzavat şi alte produse, pe care arendaşii au fost obligaţi a o predat până la 1 Aprilie 1944 Guvernământului, drept cotă a 25 %, - plus 32.80) Kg. drept contribuţie de războiu, în mod gratuit.

3. - Până la data de 15 Septembrie a. c. Sudirecţia a colectat şi predat deja Guvernământului în contul cotei dei 25 %: 567.132 Kg. zarzavat şi 4.000 Kg. lapte, iar drept contribuţie de războiu: 5.517 Kg. zarzavat şi 87.525 Kg. lapte.

4. - Afară de această operaţiune care a uşurat mult sarcina Industriei alimentare, - Subdirecţia economatului, procedând la facerea recensământului animalelor şi păsărilor din 5.550 gospodării situate în suburbiile oraşului, a înregistrat până în prezent: 2.400 vaci şi viţei, 800 cai, 1.827 capre şi iezi, 2.900 porci. Se continuă cu recensământul păsărilor.

5. - Din calculele statistice a rezultat că, proprietarii vitelor cornute urmează a preda Subdirecţiei economatului până la 1 Aprilie 1944, circa 2.000.000 Kg. lapte iar dela păsări o cantitate de oua care încă nu s'a stabilit, recensământul păsărilor fiind neterminat.

SUBDIRECŢIA PARCURILOR ŞI GRĂDINILOR PUBLICE

1. - A continuat cu refacerea şi desvoltarea serelor şi pepinierelor care în acest an au dat 4.223.000 de diferite flori, adică de 3,5 mai mult ca în anul precedent.

2. - Având gospodărie proprie, această subdirecţie a realizat 350.000 kgr. de diferite zarzavaturi, cari împreună cu florile şi arborii, fiind comercializate, au dat suma de 760.000 RKKS venit, adică de 2 ori jumătate mai mult decât în anul precedent.

In cursul acestui an, au fost creiate un număr de 10 parcuri noi cu o suprafaţă totală de 24. ha., dintre care se evidenţiază parcul „Mareşalul Antonescu" în suprafaţă de 10 ha., parcul „România", în întindere de 8 ha. şi parcul „Lunaparc", depe Bulevardul Nicolae, 2 ha.

Aceste parcuri sunt creiate, parte în interiorul oraşului, parte la periferie.

Valoarea totală a acestor lucrări, se ridică la suma de 500.000 RKKS.

De remarcat că suma cheltuelilor bugetare ale acestei Direcţii se ridică la 2.708.000 RKKS iar, prin comercializarea florilor, a realizat numai 1.051.000 RKKS.

Restul de cheltueli a fost acoperite de Primărie, eleridicându-se la suma de 1.500.000 RKKS pentru întreţinerea parcurilor şi grădinilor publice.

Din cele de mai sus se constată, că Primăria românească a Odesei are toată grija pentru înfrumuseţarea capitalei Transnistriei, fapt pentru care a fost obiectul elogiilor celor mai distinse a domnului Mareşal Antonescu cât şi a oaspeţilor străini cari au vizitat-o.

Direcţia Culturii

Direcţia Culturii a Primăriei Municipiului Odesa, în al doilea an de administrare românească, şi-a continuat activitatea pe tărâmul vieţii culturale, căutând să normalizeze şi să organizeze toate instituţiile culturale, şi punându-le în concordanţă cu cerinţele noui. Şcolile primare, deschise din anul trecut, continuându-şi activitatea, Direcţia şi-a îndreptat atenţia asupra celorlalte instituţii culturale, organizând şi deschizând biblioteci, muzee, teatre etc,

Direcţia Culturii a funcţionat cu următoarele servicii :

1) Serviciul şcolar,
2) Serviciul artelor,
3) Serviciul inventarierii şi
4) Serviciul contabilităţii.

SERVICIUL ŞCOLAR

In anul şcolar început la 1 Octombrie 1942 a funcţionat 50 şcoli primare înglobând 13.198 şcolari, între 8 şi 13 ani, cu un corp pedagocic de 550 persoane. Din timp s'au luat măsuri pentru că toate manualele să fie cenzurate şi triate, lăsându-se numaî acelea necesare. Pentru uzul şcolarilor s'a tipărit o gramatică românească. Toate şcolile au fost reparate de serviciul tehnic care a funcţionat pe lângă direcţie. Din timp s'au luat măsurile necesare pentru aprovizionarea şcolilor cu combustibil, aşa că, cu toată iarna grea, cursurile s'au ţinut normal. Ţinându-se seamă că majoritatea copiilor erau din familii lipsite de mijloace şi trăiau în

mizerie, s'a organizat pe lângă fiecare şcoală cantine unde s'au servit dejunuri calde cu un preţ derizoriu, iar pentru cei mai săraci chiar gratuit, dând astfel posibilitatea copiiior săraci să aibă măcar odată pe zi hrană caldă.

Pentru ţinerea cursurilor s'a alcătuit un program analitic cât mai apropiat de cel din ţară. S'a dat o deosebită atenţie educaţiei moralo-religioase a copiilor. Pentru aceasta au fost invitaţi preoţi care, în afară de program, prin lecţii speciale au căutat să explice şi să convingă pe copii, lipsiţi de orice noţiune religioasă, de înalta morala a bisericii noastre. Rezultatul a fost cel mai îmbucurător, copii botezându-se în număr mare şi fregventând regulat bisericile organizate pe lângă şcoli. Tot în cadrul educaţiei morale s'au organizat în toate şcolile matineuri, în care profesorii respectivi au ţinut conferinţe urmate de un program muzical.

In prima zi a Crăciunului toţi şcolarii au participat la Pomul de Crăciun organizat pe Stadionul din parcul Şevcenco, unde au avut prilejul să vadă o adevărată serbare creştinească. Serbări şcolare au fost organizate în zilele de 24 Ianuarie şi 10 Maiu, cu care ocazie s'a explicat copiilor însemnătatea zilei.

In fiecare clasă a funcţionat o catedră de limba română, unde copiii au primit primele noţiuni ale limbei.

Cu toate condiţiile grele pe cari le-au avut de înfrânt, atât Direcţia cât şi copiii, rezultatul constatat la finele anului şcolar a fost cel mai mulţumitor. Din numărul total de 13.198 elevi înscrişi au fost declaraţi promovaţi 10.122 şcolari. Dintre aceştia 8.449 copii au absolvit cursul primar de 3 ani şi 72 cursul primar de 7 ani.

La încheerea anului şcolar, adică la 1 Iulie 1943, toate şcolile primare, o grădină de copii şi muzeul pedagogic, care a lucrat în strânsă legătură cu şcolile, înzestrându-le cu material pedagocic auxiliar, au fost predate Guvernământului.

SERVICIUL ARTELOR

Misiunea Serviciului artelor a fost organizarea pe baze noui a vieţei culturale a Municipiului. Organizat din anul trecut, şi-a dezvoltat activitatea în anul acesta, conducând toate instituţiile culturale, atât cele înscrise în bugetul Direcţiei Culturii ca: muzee, biblioteci, tipografii, arhiva istorică, universitatea populară, grădina zoologică, casa turismului, orchestra, biroul de afişaj şi studio foto-cinematogra-

Biserică restaurată, elevi ai şcolilor primare la filme religioase, un colţ al „Arhivei oraşului Odesa", un leu dela Grădina zoologică, aspect dela o serbare şcolară

fic, cât şi cele deschise prin iniţiativa particulară ca: teatre, circuri etc.

Muzee. Sub conducerea Serviciului artelor se găseau 4 muzee.

1) Muzeul istorico-arheologic cu o mare însemnătate ştiinţifică, posedând un număr însemnat de exponente rare în legătură cu trecutul Transnistriei şi a întregei coaste a Mărei Negre. Acest muzeu a fost predat Universităţii la 15 Martie 1943.

2) Muzeul de arte-frumoase, organizat de Serviciul artelor din două muzee, evacuate în parte de bolşevici în retragere. După reparaţia fundamentală a casei Narâşchin şi a unei intense munci pregătitoare, muzeul a fost deschis în cursul lunei Martie pentru marele public. La 1 Aprilie 1943 a fost predat Guvernământului.

3) Odată cu trecerea şcolilor primare la Guvernământ (1 Iulie 1943) a fost predat şi muzeul pedagogic, creat special pentru deservirea lor cu material pedagogic auxiliar.

4) Până la 1 August 1943 sub conducerea Serviciului artelor s'a aflat marele muzeu regional al Transnistriei. In decursul acestui an s'au efectuat toate lucrările preliminare pentru deschiderea acestui muzeu.

Biblioteci. Înţelegând marele rol pe care-l joacă cartea, Direcţia Culturii a căutat din primul moment să redea funcţionării, bibliotecile oraşului. Inainte, însă, de a le pune la îndemâna publicului s'a efectuat o muncă titanică, căci toate depozitele şi bibliotecile au fost revizuite şi cenzurate, carte cu carte, filă cu filă, triindu-se tot materialul tendenţios în legătură cu propaganda comunistă. Astfel, în cursul iernei 1943 s'au deschis 8 biblioteci municipale înzestrate cu aproape 3.000.000 de volume, care au fost frecventate de mai mult de 40.000 persoane, având regulat înscrişi circa 6.000 de abonaţi.

Dintre aceste biblioteci 6 sunt sector, funcţionând în colţurile cele mai populate ale municipiului. Fiecare bibliotecă are şi o sală de lectură pentru adulţi şi copii. Frecvenţa sălii de lectură, gratuită, este foarte mare, - sute de copii de toate vârstele îşi petrec acolo zilnic câteva ceasuri sub supravegherea unor bibliotecari specialişti.

In afară de cele de 6 biblioteci de sector, sunt două biblioteci mari: Biblioteca publică şi Biblioteca centrală.

Biblioteca publică a fost înfiinţată în anul 1829 şi a avut întotdeauna o mare importanţă pentru toată Rusia de

sud, fiind cea mai mare din această parte. In această bibliotecă sunt adunate aproape 2.000.000 cărți, ziare și reviste în limba rusă și toate limbile europene.

Prima grijă a Direcției noastre a fost restaurarea imobilului bibliotecii care a suferit mult din cauza bombardamentului. Odată cu aceasta s'au efectuat toate lucrările preliminare pentru deschiderea bibliotecii, adică revizuirea cărților, îndepărtarea literaturei de propagandă comunistă, aducerea înapoi și inventarierea fostului „fond secrat bolșevic" (20.000 volume) care cuprindea toate cărțile interzise în timpul stăpânirei comuniste.

Cataloagele bibliotecii au fost revizuite și complectate cu terminologia românească.

Biblioteca publică, având un caracter științific a deservit cu informații documentate multe instituții din țară și străinătate și mai mulți profesori universitari.

In acest an, biblioteca publică luând contact strâns cu bibliotecile din țară, cu Academia română, cu universități și alte instituții culturale, și-a putut ameliora mult condițiile sale de lucru.

Biblioteca centrală care posedă mai mult de 600.000 volume are caracter de biblitecă populară, fiind foarte frecventată de toată populația.

Direcția Culturii având în vedere un mare număr de funcționari și militari români, dornici de a ceti, a format pe lângă biblioteca centrală și o secție de cărți românești, înzestrată cu cărți de literatură românească și traduceri.

Pe lângă aceasta există o secție științifică cu multe cărți de știință, manuale și cărți de popularizarea științei.

Pe lângă biblioteca centrală funcționează o secție pentru copii cu o sală de lectură frecventată zilnic de aproape 500 copii de toate vârstele. Și această secție a fost înzestrată cu literatură românească, putând astfel deservi pe elevii școalelor românești.

Tipografii. 1) Tipohromolitografia, care în prezent lucrează cu un număr de 141 lucrători și funcționari, executând toate comenzile pentru toate direcțiile Guvernământului și a Primăriei, precum și pentru 30 de fabrici și întreprinderi comerciale și un număr mare de comenzi particulare.

In total în cursul acestui an au fost executate comenzi pentru suma de 651.020 RKKS, realizând un venit de 124.090 RKKS față de planul care prevedea executarea de comenzi pentru 607.800 RKKS cu un venit net de 101.300 RKKS.

Pentru pregătirea noilor cadre de lucrători specialişti, pe lângă tipografie a fost organizată o şcoală de ucenici, unde sunt înscrişi 34 elevi. Pentru îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale lucrătorilor a fost înfiinţată de lângă tipografie o Casă de ajutor şi o cantină.

2) Fabrica de ştampile şi tipografie a funcţionat şi în anul acesta, dând un mare procent de producţie, ceeace a necesitat o desvoltare a activităţii, lucrându-se în 2 schimburi sau chiar ziua şi noaptea.

Planul de producţie, elaborat pentru această întreprindere, a fost dublat şi anume : s'au livrat comenzi pentru suma de 750.700 RKKS faţă de 380.000 RKKS prevăzut în plan, realizându-se un câştig de 215.600 RKKS în loc de 80.000 RKKS prevăzute. In total, în fabrică sunt angajaţi 62 de lucrători.

Arhiva istorică, organizată pe lângă Direcţia culturii în Iunie 1942 şi-a început activitatea prin concentrarea întregului material arhivistic din cuprinsul Municipiului şi transportarea lui în cele două clădiri mari (strada Puşchin 20 şi Langeron 2) reparate şi amenajate special pentru acest scop. In total au fost concentrate aproape un milion de dosare. cuprinzând arhive vechi din timpul Rusiei ţariste şi cele sovietice. Toate aceste dosare au fost studiate, clasate inventariate şi apoi grupate pe secţii. Dintre care mai principale sunt: „Arhiva Guvernământului general al Novorusiei şi Basarabiei", toate dosarele privind înfiinţarea şi trecutul Odesei, arhiva Consistoriei (predată mai târziu Misiunei Ortodoxe), arhivele Guvernământului Odesei (din timpul ţarist), a Universităţii, a liceului Richelieu şi a multor altor instituţii, atât din timpul Rusiei ţariste cât şi a celei sovietice.

Clasându-se şi inventariindu-se arhiva Notariatului s'a dat posibilitatea, atât instituţiilor cât şi particularilor, să capete informaţii necesare şi certificate. Pentru tot materialul studiat s'au alcătuit indexuri. Se continuă cu clasarea materialului arhivar şi cu clasarea lui.

Universitatea populară, deschisă în cursul anului 1942, într'o clădire impozantă, fosta Bursă, a avut ca scop să popularizeze cultura, ştiinţa şi arta românească. Pentru aceasta au fost invitaţi un rând de profesori universitari români şi localnici, care, prin cicluri de conferinţe, în faţa unui auditoriu de circa o mie de profesori şi intelectuali, au prezentat cele mai interesante şi importante probleme din istoria, geografia, filozofia, psihologia, pedagogia, literatura, drept şi

Aspecte dela serbări şcolare, manifestaţii sportive, restaurări de biserici, un colţ de bibliotecă, o şcoală

arte. S'a dat o deosebită atenţie pentru popularizarea problemelor religioase şi de educaţie moralo-religioase.

In total au fost ţinute aprximativ o sută de conferinţe în timp de 5 luni.

Grădina zoologică, posedând multe exponente de valoare ca: lei, urşi, zimbru, bizoni, zebre, girafe etc. este singura din Transnistria.

Teritoriul grădinei, în urma concursului binevoitor dat de autorităţi, a fost mărit aproape de două ori. Grădina zoologică, care a avut mult de suferit în urma bombardamentului, a avut o serie întreagă de pavilioane distruse, care în prezent sunt nu numai refăcute, dar chiar mult mărite. S'au organizat secţii noui ca secţia păsărilor cântăreţe şi acvarium cu diferiţi peşti. Avându-se aprobarea d-lui Guvernator, în scurt timp se vor aduce noui exponente din Germania şi Ascania-Nova.

In cursul acestui an, Grădina Zoologică a fost vizitată de 10.000 de persoane, dintre care majoritatea veniţi din ţară.

Casa turismului. Din cauza numărului tot mai mare de excursii din ţară, care veneau pentru a cunoaşte mai deaproape ţinutul Transnistriei, s'a simţit nevoia de a se crea o Casă a turismului, care are misiunea să primească aceste excursii şi să le îndrumeze. Casa turismuiui este situată pe str. Jucovschi Nr. 39, într'o clădire impunătoare, fostul liceu Heliade. Imobilul a a fost reparat şi înzestrat cu mobilierul necesar.

Până în prezent au fost primite 21 de excursii cu aproage 3.000 de persoane. Pentru toţi aceşti excursionişti, Casa turismului a avut grija din timp să aranjeze locuinţă şi masă.

Un număr de ghizi specialişti a fost pus la dispoziţia oaspeţilor pentru a le arăta tot ce este mai important din punct de vedere economic, cultural, social, ştiinţific şi edilitar.

Toate realizările Guvernământului şi ale Primăriei au fost scoase la iveală şi apreciate de vizitatori.

Dintre excursiile mai principale au fost: excursia profesorilor şi studenţilor Academiei de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Cluj-Braşov sub conducerea d-lui prof. Jinga; excursia facultăţii de ştiinţe, secţia geografie, din Bucureşti, sub conducerea d-lor profesori Burileanu şi Pop; excursia profesorilor şi studenţilor Facultăţii de agronomie din Bucureşti sub conducerea d-lui profesor Cornăţeanu; excursia profesorilor secundari din Chişinău, a căminului cultural

„Ciprian Porumbescu" din Cernăuți sub conducerea d-lui profesor Tomescu ; excursia Coralei Guvernământului Basarabiei sub conducerea d-rei E. Cerches ; un grup de 26 ziariști germani corespondenți de război etc.

Tot de Casa turismului au fost primiți și găzduiți românii repatriați din Crimeia.

Fanfara municipiului organizată pe lângă Direcția Culturii, compusă din 50 de muzicanți dintre cei mai buni, este pusă sub conducerea d-lui Cerneatinschi, directorul conservatorului și dirijor la Operă.

Dând zilnic concerte publice în grădini și bulevarduri, concomitent cu orhestra militară angajată de Direcția Culturii, este foarte populară și iubită.

Biuroul de afișaj organizat în anul 1942 a fost pus în serviciul tuturor teatrelor și concertelor, afișând reclame și afișe. Pe lângă aceasta, prin acest biurou au fost afișate și toate deciziile și ordonanțele Guvernământului și Primăriei.

Studiu foto-cinematografic. Serviciul fotocinematografic a luat ființă în August 1942, preluând dela organizația SCOD, după ce s'au demontat și expediat toate instalațiile și aparatele tehnice, terenul cu clădirila fostelor studiouri. El a prezentat pentru Direcția Culturii o sarcină însemnată, întrucât din cauza distrugerilor de război, a bombardamentelor, incendiilor etc. ele nu mai erau utilizabile, necesitând reparații fundamentale. Cu o muncă foarte intensă s'a reușit să pună parțial în funcțiune și astfel serviciul fotocinematografic a putut să-și înceapă activitatea intensă, filmând momentele cele mai importante ale administrației românești. Astfel, au fost făcute 20 filme : Bulevardul Nicolae, Catedrala, Bazarul de mărfuri ; fabrica de țigarete Odesa ; portul Odesa cu scoaterea vapoarelor scufundate de bolșevici ; restaurarea teatrului de vară ; case și imobile distruse ; parada de 10 Maiu, deschiderea Bulevardului Nicolai ; inspecție la Râbnița: sosirea d-lui Guvernator dela Kiev ; sărbătorirea d-lui Primar general ; inaugararea depozitului de fermentare al tutunurilor ; constituirea noului barou al avocațiior ; Ziua Eroilor la Dalnic-Varcajani; inaugurarea Bd-ului România și a parcului; deschiderea cursurilor școalei da pilotaj; punerea pietrei fundamentale a aeroportului Tătarca ; deschiderea expoziției și Salonului oficial ; vizita Mareșalului Antonescu la Odesa, sosirea la aeroport ; Mareșalul la vila sa dela Arcadia; conferință administrativă la palatul Voronțov ; restaura-

rea localului funcţionarilor; instalarea Mitropolitului Visarion la Odesa; pomul de Crăciun al oraşului Odesa; serbarea Botezei; Duminica Ortodoxiei la Odesa; pescuitul scrumbiilor la limanuri; sezonul băilor la Arcadia; cules de struguri în Transnistria; aspecte ale vieţii normale la Odesa.

Afară de subiectele filmate mai sus, cari constituesc materialul prim al filmelor documentare, s'au executat lucrări pentru filme scurte de propagandă şi probe pentru filmul artistic de lung metraj „Mireasa Ţarului" în curs de organizare.

Librării. La 16 Septembrie 1942 s'a hotărât să se deschidă pe lângă Direcţia Culturii librării pentru vânzarea cărţilor, predate de SCOD. Din luna Octombrie 1942 au luat fiinţă două librării, care prin felul lor de activitate au câştigat în scurt timp, printre intelectualii municipiului o popularitate mare. Prin deschiderea acestor librării Direcţia Culturii a normalizat comerţul cărţii şi a vândut în timp de un an cărţi pentru suma de 300.000 RKKS.

In prezent, aceste două librării s'a contopit într'una, din cauza reducerii fondului de comerţ.

In afară de aceste instituţii aflate în bugetul Direcţiei, prin Serviciul artelor, s'au organizat cu ajutorul iniţiativelor particulare, un rând întreg de întreprinderi teatrale. Pentru acestea Serviciul artelor a eliberat autorizaţiuni de funcţionare, încheind contracte de exploatare, punându-le la dispoziţie localul şi inventarul necesar şi asumându-şi controlul, tât din punct de vedere al exploatării şi întreţinerii imobielor, cât şi în ceeace priveşte conducerea artistică.

Astfel au fost organizate 15 cinematografe, care au fost predate la 1 Ianuarie 1943 Guvernământului.

In afară de 4 teatre şi 1 circ, organizate din anul trecut, în cursul acestui an au luat fiinţă, cu concursul Direcţiei Culturii, un teatru de dramă şi comedie muzicală şi 2 teatre de vară. Se pregăteşte deschiderea a încă 2 teatre cu caracter de „teatru de miniatură".

SECŢIA SPORTURILOR

care funcţionează pe lângă Serviciul artelor, condusă de un inspector, cu toate că a fost organizată în anul trecut şi-a desfăşurat activitatea sa numai în cursul acestui an, ca o unitate nebugetară pe lângă Direcţie, susţinându-se din propriile venituri.

D. Primar general Gherman Pàntea la diferite solemnităţi: Paştile 1943, 10 Mai, Pomul de Crăciun, Ziua Eroilor, Cercul moldovenesc, Ziua marinei

Secţia sportivă posedă 2 stadioane şi 3 săli sportive, care au fost reparate şi amenajate cu inventar special în cursul acestui an. Pentru repararea acestui inventar şi normalizarea comerţului cu articole sportive şi un atelier special de reparaţii. Sportul s'a desvoltat în 3 direcţii: foot-ball prin clubul municipal „Victoria", atletica pentru care se organizează un club special şi sportul maritim.

I. *Foot-ball.* In acest an în afară de clubul municipal „Victoria", cu concursul secţiei sportive a Primăriei, au fost organizate alte şapte echipe pe foot-ball pe lângă diferite instituţii: C.F.R., Asociaţia culturală românească, Asociaţia funcţionarilor Guvernământului etc. ca şi echipele armatei române şi germane. Au fost organizate un blitz-concurs între cluburile locale şi matchuri pentru campionatul Transnistriei. In afară de aceasta au avut loc întâlniri între cluburile locale şi cele din Golta, cu echipa militară română din Crimeia, cu echipa militară germană, cu echipa aviaţiei din Buzău etc. In total au fost organizate 50 de matchuri, la care au luat parte mai mult de 200.000 de spectatori.

II. *Atletica.* In sălile municipale de gimnastică funcţionează 7 şcoli: două şcoli de box, una de gimnastică, una de gimnastică ritmică, una de scrimă, una de jiu-jitsu şi o şcoală de jocuri sportive, ca şi două asociaţii de atletică şi tenis.

In aceste şcoli, tinerii, sub conducerea celor mai buni instructori şi profesori de sport, îşi desăvârşesc educaţia sportivă, formându-se un nou contigent de sportivi.

Ca rezultat al acestei activităţi sportive a fost organizarea matchurilor de box, cu concursul celor mai buni boxeuri localnici, din ţară şi germani. In total au fost organizate 7 matchuri, cu un mare succes, atât sportiv cât şi material.

In afară de aceasta, în timpul vacanţei de Crăciun a fost organizat un mare festival sportiv la care au luat parte mai mult de 500 elevi.

III. *Sportul maritim.* Pe plajele oraşului, deschise în timpul verei, au fost organizate: o şcoală de canotaj şi de înnot ca şi serviciul salvării, care a salvat de la înec 9 persoane.

Pentru îmbunătăţirea stării materiale a sportivilor se organizează o cooperativă „Sport".

Activitatea desfăşurată de secţia noastră sportivă a găsit un mare răsunet în toate straturile sociale ale municipiului.

SERVICIUL INVENTARIERII

organizat în 1941, a avut în primire întreaga avere a tuturor instituţiilor culturale ale Municipiului care trebuia să fie inventariată, păstrată şi pe măsura organizării noilor instituţii, să fie împărţită între ele.

Serviciul inventarierii a continuat şi în anul curent, atât inventarierea obiectelor neinventariate până atunci cât şi înzestrarea instituţiilor noui cu inventarul necesar. In total, în cursul acestui an a fost inventariat material pentru suma de 7.028.503 RKKS.

Din acest inventar au fost înzestrate 426 instituţii noui organizate, pentru suma de 6.932,177 RKKS.

Predându-se şcoalele primare Direcţiei Culturii a Guvernământului, tot odată s'a predat şi inventarul şcolar pentru suma de 183.375 RKKS.

Direcţia exploatării imobilelor

Dacă primul an de activitate s'a desfăşurat sub semnul de organizare al Direcţiei, activitatea celui de al doilea an a decurs în condiţiuni mult mai uşoare, viaţa oraşului normalizându-se.

In ultimul an, populaţia oraşului majorându-se s'a simţit nevoia tot mai acută de tot mai multe locuinţe libere.

Pentru aceste motive s'a procedat la inventarierea tuturor locuinţelor, stabilindu-se la faţa locului, dacă sunt întradevăr ocupate de cei ce le-au închiriat.

Această măsură a ajutat mult pentru evidenţa locuinţelor libere, care au fost imediat predate nouilor chiriaşi.

Având în vedere. că în primele zile ale intrării armatelor române în oraş, mulţi din locuitorii periferiilor s'au năpustit în centrul oraşului, ocupând în mod samavolnic locuinţele celor evacuaţi de autorităţile bolşevice, iar funcţionarii veniţi din ţară nu-şi găseau locuinţă în centrul oraşului, s'a creiat o zonă specială, din care treptat se evacuiază familiile neintelectuale, dându-li-se în schimb apartamente în părţile necentrale a oraşului.

In ultimul an s'au eliberat 17.206 autorizaţii pentru ocuparea lucuinţelor.

Serviciul locuinţelor al Direcţiei, împreună cu cele 6 raioane, a efectuat în total 14.142 cercetări în legătură cu acordarea locuinţelor.

Pentru scutirea plăţii chiriei, s'au depus 10.334 cereri, din care au fost satisfăcute 8.107.

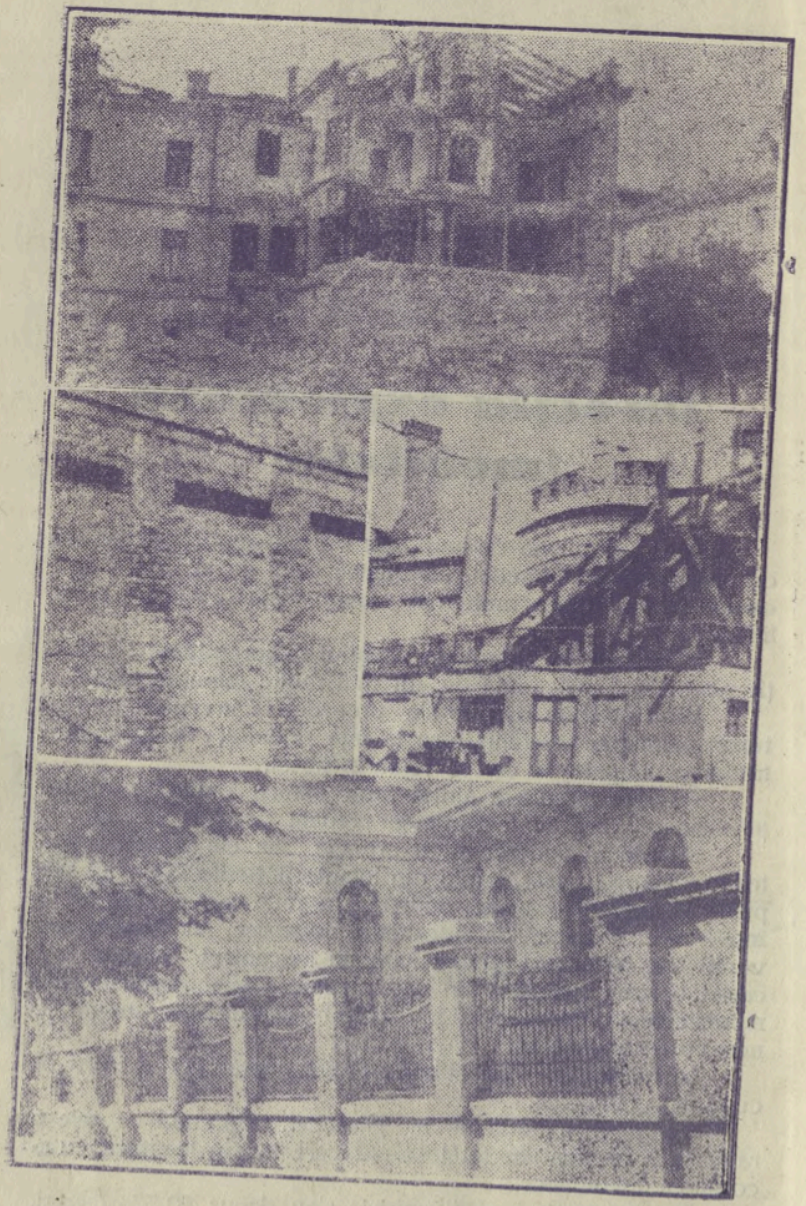

Acțiunea de restaurare a imobilelor distruse

S'a încasat drept plata chiriei şi arenzei, suma de RKKS 8.895.866, ceiace reprezintă 533.751.950 lei.

Afară de acordarea apartamentelor pentru locuinţe, reluarea vieţii economice a necesitat acordarea localurilor pentru întreprinderi comerciale şi industriale.

In prezent funcţionează 4.644 diferite întreprinderi comerciale şi industriale, din care număr, în acest interval de timp, s'au eliberat 1.223 autorizaţii.

Atât întreprinderile comerciale cât şi industriale, — satisfac pe deplin nevoile locuitorilor.

S'a efectuat reînregistrarea tuturor autorizaţiilor eliberate, care a avut ca efect majorarea încasării arenzilor şi stabilirea întreprinderilor fictive.

Prin serviciul technic al Direcţiei, s'a continuat repararea imobilelor.

In acest scop, s'au reparat acoperişurile la 96 imobile, s'au făcut reparaţii capitale la 150 apartamente, iar reparaţiile mai mici, s'au ridicat până la cifra de 2.673

Conform ordonanţei Nr. 20 a Guvernământului Transnistriei, Serviciul actelor al Direcţiei a înregistrat un număr de 1.613 proprietăţi particulare, verificând toate actele ce posedă proprietarii.

Se lucrează incontinuu la întocmirea planului actual al oraşului, stabilindu-se situaţia exactă a tuturor imobilelor.

S'au făcut planuri şi schiţe noui, de către Serviciul inventarierii imobilelor, cuprinzând în total 205.545 m. p.

Intrucât în cuprinsul oraşului, se găsesc multe clădiri deteriorate din cauza bombardamentului, s'a creiat pe lângă Direcţie o Comisiune specială, care studiază starea fiecărui imobil deteriorat, dispunând desfacerea lui, în cazul când se constată că nu poate fi reparat sau restabilit.

Materialul rezultat din aceste desfaceri, se întrebuinţează atât pentru scopuri militare, cât şi pentru reparaţiunea altor clădiri.

Petru satisfacerea tuturor cerinţelor armatelor române şi germane, funcţionează pe lângă Direcţie o Comisie mixtă militară, compusă din reprezentanţii Comandamentelor român şi german, precum şi Prefecturei poliţiei.

In acest interval de timp s'a verificat toată mobila rămasă în urma evacuării evreilor în ghettou şi în prezent se procedează la predarea ei Direcţiei aprovizionării pentru valorificare.

La Direcţia exploatării imobilelor, împreună cu raioanele sale, în număr de 6, s'au înregistrat în total 83.178 cereri.

Direcţia Inventarului

La 14 Octombrie 1942, Direcţia inventarului a terminat inventarierea generală a obiectelor ce au aparţinut întreprinderilor sovietice, având la balanţ un nu număr de 3.131, dintre cari:

Industriale-tehnice	726
De construcţie	214
Alimentare şi mărfuri	1.693
Industriale de mărfuri	295
De transport	106
Diferite birouri sovietice	97
Total	3.131

Parte din aceste întreprinderi la 16 Octombrie 1942, au fost predate şi distribuite în exploatare după cum urmează:

Predate altor direcţii ale P.M.O.	705
Rămase sub ad-trare SCOD	252
Localuri comerciale	436
Transportate la depozitele Direcţiei inventarului	58
Rămase pentru lichidare la data de 16 Octombrie 1942	1.800, fiin re-

partizate la data de 16 Octombrie 1942 în modul următor:

Predate la alte Direcţii	363 obiecte
Inventar transportat la depozitele Direcţiei	73

Luate de alte Direcţii fără acte de predare	31
Inventar inventariat şi constatat ca proprietate particulară	50
Predate Direcţiei industriei a Guvernământului	270
Predate cómercianţilor în arendă	790
Sechestrate dela arendaşii cari nu a achitat arenda	127
Restul de obiecte nelichidate, la data de 16 Oct. 1943, a căror dosare există în curs de cercetări	47

Serviciul mobilierului casnic, a inventariat averea color refugiaţi, în 10.366 clădiri, adică 40.536 locuinţe, cari, în cursul anului 1943 au fost regartizate conform cerinţelor, parte realizat prin comisia de lichidare şi comisia centrală.

A dat în arendă cu plată şi în mod gratuit şi a vândut averea din 11.340 locuinţe. A rămas la data de 16 Octombrie 1943, pentru lichidare, 29.016 apartamente.

Toate lucrările s'au preţuit în limita primei evaluări din obiectele inventariate, la suma de 23.252.000 R K K S, din care:

Inventarul fostelor întreprinderi sovietice	12.785 RKKS
Mobilierul casnic	10.467 „

Inventarul care se va vinde sau se dă în arendă, nu se evaluiază după primele inventarieri, ci după preţurile timpului când se vând sau se dă în arendă şi pentru care evaluarea este mai mare decât la prima inventariere.

Din totalul sumei de 23.252.000 RKKS, luate drept debit, la data de 16 Octombrie 1942 s'a repartizat suma de 4.038.545 RKKS.

Cu aproximaţie rămâne la 16 Octombrie 1943. pentru repartizare suma de 6.403.000 RKKS şi în decursul dela 16.X 1942 până la 16.X.1943, suma de 12.811.000 RKKS.

Scopul bunei repartizări a inventarului a fost:

a) pentru încurajarea comerţului; s'a realizat prin comercianţi inventar şi instalaţii de natură comercială în sumă de 82.000 RKKS, iar predate în arendă în sumă de RKKS 550.000.

b) pentru comerţul Municipiului; s'a predat Direcţiei aprovizionării din fondul mărfurilor la suma de 4.320.000 RKKS.

c) Direcţia industriei Municipiului, precum şi a Guver-

nământului, a predat inventar la suma de 3.028.000 RKKS.

d) Pentru acoperirea nevoilor armatei, precum şi ofiţerilor, s'a repartizat mobilier în sumă de 716.000 RKKS.

e) Pentru instalaţiile Guvernământului şi a Primăriei, s'a predat mobilier în sumă de 949.000 RKKS.

f) Pentru funcţionarii veniţi din Ţară, s'a dat mobilier la suma de 868.000 RKKS.

i) Mobilierul vândut populaţiei localnice, prin Comisia centrală, la suma de 2.879.000 RKKS, iar în arendă s'au dat în sumă de 45.000 RKKS.

l) Restul de mobilier la data de 16.X.1943, Direcţia inventarului îl are la depozite, în sumă de 217.000 RKKS şi rămas în păstrare la populaţie pentru realizări, în sumă de 6.186.000 RKKS.

m) Rolul ce l-a avut Direcţia inventarului : de a descoperi, inventaria, conserva şi preda pentru exploatare mobilierul şi inventarul comercial şi tot felul de lucruri rămase dela cei fugiţi, s'a îndeplinit în mod normal.

Direcţia Contenciosului şi Notariatului

Activitatea Direcţiei Contenciosului a mers crescând până în prezent, după cum se poate vedea din datele de mai jos :

Serviciul Contenciosului a înregistrat:

1. Intrări 3.349.
2. Referente juridice 383.
3. Avize juridice 1.770,
4. Avize asupra ordonanţelor 46.
5. Avize la contracte 39.
6. Avize la tranzacţii 2.
7. Avize asupra instrucţiunilor I.
8. Avize asupra Statutelor 2
9. Tutele 14.
10. Cereri de pensiuni alimentare 742. Din acestea au fost deferite instanţei de judecată (Pretoriul militar judeţean) 175 ; respinse 15 ; încheiate prin bună înţelegere cu plata pensiunei la Direcţia Contenciosului 204. Restul până la 742 in curs.

11. Procese la Pretoratul județean militar 110.
12. Procese la Curtea marțială 10.

Serviciul Notariatului public a înregistrat:

1. Legalizări de semnături și copii depe acte 7.598.
2. Autentificări 944.
3. Intăriri în drepturi succesorale 33.
4. Notificări 65.

Direcţia Stării civile

I. *Oficiul Stării civile.*

a) Hârtii intrate	12.240
b) „ ieşite	11.989
c) Naşteri înregistrate	2.373
d) Căsătorii	433
e) Decese	3.255
f) S'au eliberat extrase	4.014
„ „ de naştere	3.148
„ „ căsătorie	508
„ „ deces	281
„ „ divorţ	77
g) S'au înreg. certif. de necăsăt.	2.432

II. *Oficiul judiciar.*

a) Divorţuri înregistrate	215
b) Adopţiuni „	58
c) Schimbarea numelui	30

III. *Administraţia cimitirelor.*

a) Cimitire	10

IV. *Serviciul de pompe funebre.*

a) Cai	8
b) Mânzi	3

c) Dricuri de lux	1
d) Dricuri de 1 cal	10
e) „ de 2 cai	1
f) S'au confecționat coșciuge: mari	575
„ „ „ mici	84
„ „ coroane	688
i) S'au transportat cadavre	1.536
j) S'au săpat gropi: mari	2.159
„ „ „ mici	452

V. *Oficiul de notariat public.*

dela 16 Octombrie 1942 până la 1 Iunie 1943,

a) Hârtii intrate	5.137
b) „ ieșite	5.137
din care:	
autentificări	592
legalizări	4.482
notificări	36
diverse	27

Direcţia Technică

Păşind în ziua de 16 Octombrie 1942 în al doilea an de activitate şi folosind experienţa unui an de lucru, Direcţia technică a Municipiului Odesa a desfăşurat o activitate mai mare, pe o scară mai întinsă, decât în primul an de lucru.

In primul rând atenţia i-a fost îndreptată spre restabilirea arterelor de comunicaţie de importanţă strategică-militară, pentru înlesnirea transportului, în oraş, aşa şi în afară, pentru legătura cu provincia, de unde vine aprovizionarea oraşului cu produse alimentare.

Pentru atingerea acestui scop a trebuit să restabilească la limanul Hagi-Bey un dig de apărare contra apelor şi 2 canale: liman Hagi-Bey-Mare şi liman Cuialnic-Mare, şi prin aceasta au fost restabilite şi puse în siguranţă toate căile ce traversează Peresâpi în direcţiunea Nicolaev şi Buhmaci, cele feroviare şi cele destinate vehiculelor. Tot prin această lucrare au fost redate culturii legumelor câmpurilor de irigaţie, ce fuseseră inundate şi astfel au fost complect lichidate toate urmările grave, ca rezultat al distrugerii digului de către armata roşie. Pentru executarea acestor lucrări a fost cheltuită suma de 1.484.270 RKKS.

A doua grije a Direcţiei technice a fost punerea populaţiei oraşului în siguranţă, în faţa multor pericole, ce o pândeau la fiecare pas din cauza mulţimei de edificii deteriorate în urma bombardamentului, repararea şi restabilirea clădirilor proprii pentru locuit, ridicarea mormanelor de moloz, pavarea şi asfaltarea străzilor, ce au fost stricate de bolşevici prin ridicarea baricadelor, repararea trotuarelor şi trecătorilor.

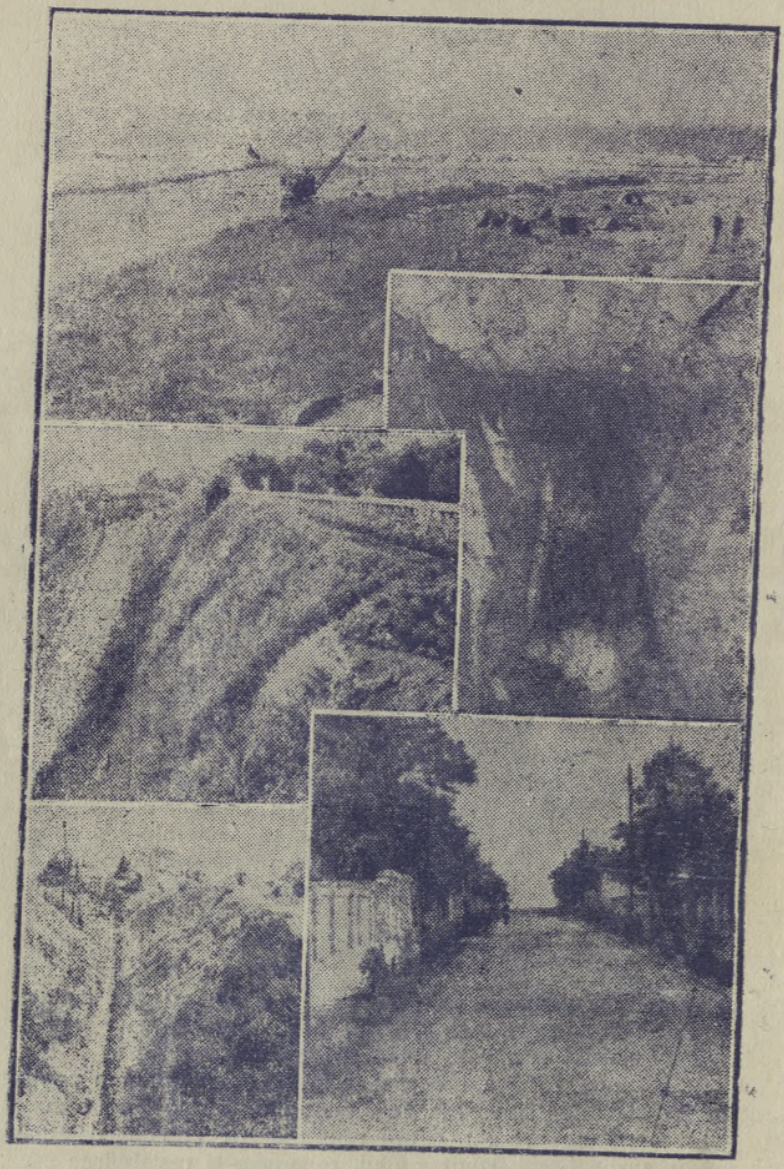

Marea lucrare a digului dela Hadgi-Bey, drumul dela vila Mareşalului, galerie de conductă distrusă, noui canaluri, pentru conducte, pavări de străzi.

In acest scop a fost dărămat un număr de 447 imobile distruse de bombardamente, reparate 180 case, pavați și asfaltați 99.627 m. p. străzi, trotuare și trecătoare.

In total au fost executate lucrări de construcție pentru suma de 2.195.154 RKKS și amenajări pentru suma de 148.476 RKKS, iar în total pentru suma de 2.343.630 RKKS.

Cele mai importante lucrări de restaurări de edificii în cursul anului expirat au fost: terminarea lucrărilor de restaurație a clădirii destinată Primăriei centrale, a fostei Dume orășenești, restaurantului de pe Bulevardul Nicolae, cu întărirea zidului susținător, reparația vilei de pe Bulevardul Francez, restaurația clădirii destinată Băncii Transnîstriei și altele.

Serviciul de Plan și sistematizare a întocmit 4 planuri ale orașului pe diferite scări, dela 1:5.000 până la 1.20.000; a mai întocmit un plan de lucru în vederea de noui amenajări ale unor teritorii; a întocmit și fixat 12.100 noui indicatoare de străzi în limbile română și rusă; 17 modele de planuri pentru diferite instituții și a făcut 62 cercetări, după dispozițiile date de serviciul MONT.

Serviciul de Proecte și Devize a întocmit 13 proecte, între cari un proect pentru construirea unei capele și unui monument la cimitirul eroilor din cartierul Slobodca, un proiect de amenajare a palatului Voronțov. A dat 347 avizuri pentru instalări de chioșcuri și 19 alte avize în materie technică; a verificat 72 devize, valoarea cărora se ridică până la suma de 7.881.700 RKKS.

Consiliul superior technic, care este cea mai înaltă instanță de control technic, a executat în cursul anului expirat următoarele lucrări: a verificat și aprobat 1.297 devize, cu o valoare de RKKS 26.105.005,75 a refăcut 10 devize, valoarea cărora se ridică la suma de 1.213.150,23 RKKS; a executat expertize technice, a recepționat lucrări executate, a examinat și aprobat norme technice de urmat la executarea lucrărilor, cum pentru plata mânei de lucru, așa și pentru materialele de consttucție; a verificat interveeții pentru recunoașterea invențiilor prezentate și eliberat certificate aprobatorii pentru 6 invenții, a examinat și aprbat spre executare 8 proecte technice, între cari cele mai importante sunt: proectul pentru construirea aerogării la aeroportul Tătarca. băilor pentru lucrători, o stațiune hydroelectrică, reconstruirea canalului Platanov și altele:

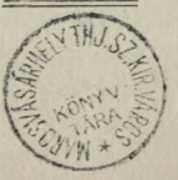

Omul, opera și recunoașterea muncii.

Cuprinsul:

	Pagina
Cuvânt înainte	11
Marşul continuă	17
Direcţia administrativă	23
„ financiară	2[illegible]
„ medico-sanitară	37
„ salubrităţii şi transporturilor	45
Consiliul de Patronaj	47
Direcţia aprovizionării	57
„ zootechnică şi sanitară veterinară	69
„ electrotehnică	73
„ apeductului şi canalizării	77
„ tramvaelor	81
„ vilelor şi grădinelor publice	89
„ Culturii	95
„ exploatării imobilelor	09
„ inventarului	12
„ contenciosului şi notariatului	15
„ stării civile	17
„ technică	19

Această lucrare a fost executată în atelierele „Imprimeriile Guvernământului" de sub conducerea d-lui George Ion Popescu.